Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 89 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Balandžio-April 15, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Krislai

Balandžio 18 Belaukiant.
Kas Laimės?
Pašėlusi Propaganda.
Ko Kurie Siekiasi?
Rašo R. MIZARA

Už keleto dienų — balandžio 18-tą — Italijoje įvyks parlamento deputatų rinkimai.

Sakau, jie įvyks, jei reakcininkai ligi to laiko neiškirs kokios provokacijos.

Viso pasaulio akys bus nukreiptos į Italiją; iš tikrųjų, jau per tūlą laiką pasaulio akys yra nukreiptos į tą šalį.

Vyriausios rinkimuose partijos arba partijų blokai bus: Komunistų - Socialistų blokas, aplink kurį sukasi liberalinės žmonių grupės, na, ir Krikščionių Demokratų partija, aplink kurią sukasi visokios reakcinės grupės — rojalistų, fašistų, dešiniųjų socialistų ir kitokios.

★ ★ ★

Kuris blokas rinkimus laimės? Kuris gaus daugiau balsų ir išrinks daugiau atstovų į parlamentą?

Tai klausimai, į kuriuos dar ir šiandien nieks negali aiškaus duoti atsakymo.

Kairiųjų blokui, man rodosi, vargiai bepavyks daugumą savo deputatų į parlamentą išrinkti.

Privalome atsiminti, kad prieš šį bloką yra suorganizuota visa Italijos reakcija—kapitalistai, dvarponiai, visoki fašistai, rojalistai ir katalikų dvasiškija.

Prieš kairiųjų bloką, beje, suorganizuota viso pasaulio reakcija, kuriai katalikų bažnyčia energingai padeda.

★ ★ ★

Iš Washingtono pranešama, jog Amerikoje yra sukelta 20 milijonų dolerių Italijos rinkikams papirkti.

Airijoje aukštoji katalikų dvasiškija renka aukas "komunizmui kovoti Italijoje."

Tas pats daroma Anglijoje ir kituose Europos kraštuos, esančiuos šioje "geležinės uždangos" pusėje.

Vatikanas prakeikė demokratinį bloką, pareikšdamas, jog kiekvienas katalikas, paduodamas balsą už kairiųjų bloko kandidatus, niekad neišsipirks iš nuodėmių — per amžių amžius jis degs pragare!

Chicagos kardinolas paskelbė: **per 3 dienas katalikų bažnyčiose bus prašoma Dievo, kad jis padėtų Italijos rinkimus reakcijai laimėti.**

Amerika ir Anglija siūlo Italijai Triestą, siūlo milijonus aukso, siūlo visokių "lengvatų," kad tik Italijos piliečiai balsuotų už reakciją.

Niekad istorijoje jokioje šalyje balsavimai neišjudino reakcinio pasaulio taip, kaip būsimieji Italijos balsavimai!

★ ★ ★

Katalikų dvasiškija, besisiekdama padėti Italijos reakcijai, pasikvietė talkon Dievą ir Liuciperį: gąsdina Italijos žmones vienu ir kitu.

Mažai tegalvojąs katalikas, užguitas kapitalistų ir dvarponių, sakysime, prietaringas katalikas italas, vargiai beturės užtenkamai atsparos prieš šį baisios propagandos avalanšą atsilaikyti.

O tuomi pasinaudos reakcija: fašistai, dvarponiai, fabrikantai.

★ ★ ★

Jei balandžio 18 d. Italijoje rinkimus laimės kairiųjų blokas, tai toji šalis pataps, be abejojimo, liaudiška respublika: fabrikai bus sunacionalizuoti, dvarai išdalinti bežemiams ir mažažemiams ir liaudis pataps savo šalies viešpačiu ir valdovu.

Jei ten rinkimus laimės reakcijos blokas, — fabrikai, dvarai ir visoki gamtiniai turtai pasiliks kapitalistų ir dvarponių rankose, — liaudis pasiliks ekonominėje vergijoje ir politinėje priespaudoje.

Jei rinkimus laimės kairieji— taikos frontas bus sutvirtintas.

Jei rinkimus laimės reakcija—karo frontas bus sutvirtintas.

Štaip mes žiūrime į Italijos rinkimus, įvyksiančius sekmadienį.

DAUGUMA MAINIERIŲ NEDIRBO, IKI SUŽINOS SPRENDIMĄ LEWISUI

Lewis Teisme Sakė: Patys Mainieriai Sustreikavo prieš Sutarties Laužymą; Valdžia Reikalauja Baust Lewisą

Washington, bal. 14. — Trečiadienį dar negrįžo darban kokie 300,000 iš 400,000 streikavusių minkštosios anglies mainierių, kaip skaičiuoja valdininkai. Jie laukė, kokį sprendimą teismas padarys Johnui Lewisui, Mainierių Unijos pirmininkui.

Trumano generalis prokuroras Tomas Clarkas reikalavo, kad federalis apskrities teisėjas Alan Goldsborough nubaustų Lewisą, pagal Tafto-Hartley įstatymą. Nes Lewis nepašaukė streikierius darban tuoj, kai tik jam įsakė federalis teismas; todėl Lewis, girdi, sulaužęs teismo indžionkšiną ir paniekinęs teismą. Lewis sugaišo vieną savaitę.

Dabar Lewis pakartojo, kad jis nešaukė mainierius streikuoti, o tik pranešė, jog kompanijos laužo sutartį, kurioje jos buvo pasižadėjusios įvesti angliakasiams senatvės pensijas. Taigi mainieriai patys sustreikavo prieš sutarties laužytojus.

Kai tik kompanijos pasižadėjo mokėti senatvės pensijas — po $100 sulaukusiems 62 metų amžiaus ir išdirbusiems bent 20 metų mainieriams, — tai Lewis ir pranešė jiems, kad kompanijos jau vykdo sutartį.

Tuom jis davė angliakasiams ženklą, kad gali grįžti darban.

Bet didžioji dauguma mainierių ir tada negrįžo. Jie tarp savęs kalbėjosi: "Jeigu grįžtume, kol nežinome teismo sprendimo Lewisui, tai apleistume ir išduotume savo vadą. To negalime daryti."

Arabai Užmušė 34 Žydus---Gydytojus, Ligonius, Slauges Ir Žydų Milicininkus

Jeruzalė. — Keli šimtai ginkluotų arabų užklupo 10 žydų trokų, kurie vežė žydus gydytojus, slauges, ligonius ir maistą į Hadassah ligoninę ant Skopus kalno. Užpultieji desperatiškai gynėsi. Mūšis siautė 7 valandas. Arabai nukovė 34 žydus ligonius, slauges, gydytojus ir sargus, Haganos milicininkus. Anglai šaudė į vienus ir kitus. Liko užmušta ir 6 arabai ir 2 anglai. Tarp nukautųjų yra ir garsus žydų daktaras Haim Yassy. Sužeista keli tuzinai iš abiejų pusių.

Arabai vartojo angliškus šautuvus ir kulkosvaidžius.

Forrestal Gąsdina Sovietų Oro Jėgomis

Washington. — Amerikos ginkluotų jėgų sekretorius James Forrestal ragino kongresą paskirti dar $2,376,100,000 naujiems kariniams lėktuvams ir rakietiniams oro pabūklams statyti. Kalbėdamas kongresiniam lėšų komitetui, Forrestal tvirtino, kad Sovietai dabar 12 sykių daugiau pasistatą karinių lėktuvų, negu Jungtin. Valstijos. Kartu jis gąsdino ir rakietiniais Sovietų lėktuvais, kurie esą gal greitesni už amerikinius.

Tęsiasi Mūšis tarp Graikų Partizanų ir Monarchistų

Athenai, Graikija.— Monarchistų komanda buvo pasigarsinus, kad jie ne tik atgriebę iš partizanų Kalavryta miestelį, bet "tolyn partizanus nuviję ir išblaškę." O ant rytojaus United Press pranešė, jog dar vis siautėja mūšis dėl Kalavrytos, pietiniame Graikijos pussalyje Peloponnese.

PASAKA APIE KOMUNISTŲ SĄMOKSLĄ

Roma. — Klerikalas Italijos premjer.de Gasperi pasakojo, būk "turįs parodymų, kad komunistai padarę suokalbį perimt Italiją ir Franciją į savo rankas." (Net Anglijos politikai pripažino, jog buvo gremėzdiškai padirbti neva dokumentai apie "tarptautinį komunistų sąmokslą.")

Bogota, Colombia. — Čilės ir Paraguajaus atstovai šnekėjo, būk "tarptautiniai komunistai" planuoja sukilimus Pietų Amerikoj.

Sovietai prieš Triesto Grąžinimą Italijai

London. — Sovietų Sąjunga atmetė Amerikos, Anglijos ir Francijos siūlymą sugrąžint Italijai Triestą ir aplinkinę sritį. Sovietai sako, jog tas siūlymas laužo taikos sutartį su Italija. Nes sutartis nusprendė, kad Triestas su apylinke būtų savistovi valstybė su lygiomis demokratinėmis teisėmis jugoslavamas ir italams gyventojams. Taigi dabar Anglija, Amerika ir Francija perša paneigti ir demokratines tų žmonių teises, kaip sako Sovietai.

Jugoslavija kaltino anglus - amerikonus, kad jie tiksliai kursto riaušes fašistinių italų prieš jugoslavus Trieste, idant anglai ir amerikonai gautų priekabę ilgiau kariniai viešpatauti tam kraštui.

Įrodyta, jog Konservatas Nužudė Gaitaną, Kairiųjų Kolombijos Liberalų Vadą

New York. — Šiuo tarpu New Yorke esantieji aukšti Kolombijos valdininkai liudija, jog konservatas nužudė kairiųjų Kolombijos liberalų vadą daktarą Jorgą El. Gaitaną. Tarp kitų Kolombijos valdininkų čia yra ir dr. Eduardo Santos, buvęs tos šalies prezidentas, o dabar jos vice-prezidentas.

Gaitano nužudymas Bogotoj, Kolombijos sostinėje, praeitą penktadienį buvo kibirkštis, kuri užkūrė kairiųjų liberalų sukilimą prieš konservato prezidento Ospinos Perezo valdžią.

Kolombijos valdžios pareigūnai New Yorke, pasikalbėjimais per tolimąjį telefoną sužinojo, kad nužudytojo Gaitano našlė atsisakė dalyvauti savo vyro laidotuvėse, jeigu jose dalyvaus ir prezidentas Perez. Jinai laiko Perezą kaltu už Gaitano užmušimą.

Šią žinią padavė New Yorko Times balandžio 14 d.

(O Kolombijos prezidentas Perez provokatoriškai įtarė, būk komunistai nužudė Gaitaną. Trumano valstybės sekretorius Marshallas taipgi pasakojo, būk komunistai iššaukę tą sukilimą.)

H. Stassenas Laimėjo Nebraskos Republikonų Delegatų Rinkimus

Omaha, Neb. — H. Stassen laimėjo Nebraskos delegatų rinkimu į republikonų partijos suvažiavimą, kuris nominuos savo kandidatą į Jungt. Valstijų prezidentus. Stassenas gavo 13 iš 15 delegatų. Vidudienio žinios trečiadienį sakė, jog Stasseno delegatams suskaityta 52,000 balsų; Tomo Dewey'o, New Yorko valstijos gubernatoriaus, kandidatai gavo 39,000 balsų; už Tafto šalininkus pasisakę 13,000. Vandenbergas atsidūrė ketvirtoj vietoj, o gener. MacArthuro rėmėjai tegavo tik 4,000.

Amerikonai Užgina Kelti Algas Graikų Darbininkam

Athenai, Graikija.—Amerikinės pagalbos Graikijai administratorius, D. P. Griswoldas perspėjo monarchistų valdžią, kad nedrįstų pakelti algas savo tarnautojams ir darbininkams. Jis taipgi sudraudė fabrikantus, kad nedidintų darbininkams algų. Dėl to jis duos pamokslą ir unijų vadams.

Protestuoja prieš Sovietinę Važiuotės Kontrolę

Viena, Austrija. — Amerikonai ir anglai protestuoja, kad Sovietų pareigūnai stabdo ir peržiūrinėja jų automobilius ir trokus, važiuojančius per sovietinį Austrijos ruožtą.

Chinijos Politikieriai Norėtų Atsilaikyt Bent Pietiniame Jos Ruožte

Hengyang, Chinija. —Politikieriai pietiniai - rytiniame Chinijos kampe prašo, kad Čiang Kai-šeko valdžia paskirtų 37 milionus dolerių Kantono-Hankowo geležinkeliui sutaisyti; sako, tuos pinigus reikia paimti iš šimtų milionų dolerių, kuriuos Amerika davė Čiango valdžiai. Pietinės Chinijos politikieriai įspėja, kad chinų komunistai gali užimt visą Chiniją iki Yangtze upės. Tuomet, anot jų, tas geležinkelis būtų reikalingas tautininkams "atsilaikyti" tame šalies kampe (kuris sudaro tik apie penktadalį Chinijos ploto).

Chinų Komunistai Atakuoja Miestą Netoli Peipingo

Nanking, Chinija. — Chinų komunistai veržėsi į Sanho miestą, tik už 35 mylių nuo senosios sostinės Peipingo. Jeigu jie užimtų Sanho, tai perkirstų kelią, kuriuom grūdai yra vežami iš Čingwangtao uosto į Peipingą. Čiang Kai-šeko tautininkai sakosi atmušę komunistus nuo Sanho.

Frankfurt, Vokietija. — Amerikonų komandierius gen. Clay pakartojo, kad jie nesiduosią Sovietam išstumt iš Berlyno.

Roma. — Trumano pasiuntinys Myron Taylor vėl lankėsi pas popiežių.

Streikuoja Chinų Profesoriai Prieš Valdžios Gaujų Terorą

Peiping, Chinija. — Visų Peipingo universitetų profesoriai sustreikavo, reikalaudami, kad policija suvaldytų govėdas, užpuldinėjančias studentus. "Ginkluotų padaužų gaujos naktimis įsiveržia į universitetus, muša studentus ir žaloja įrengimus, — sako profesorių protestas. — Policija aplinkui stovi ir nestabdo užpuolikų."

Pati tautininkų valdžia įkvepia riaušes prieš studentus, kaip įtaria profesoriai. Neseniai valdžios agentai reikalavo, kad Nacionalio Universiteto viršininkai išduotų tuziną demokratinių studentų. Profesoriai - viršininkai su pasipiktinimu atmetė reikalavimą.

AMERIKONAI BANDO PASTOT KELIĄ PALESTINOS ŽYDŲ VALSTYBEI

Reikalauja Sustabdyt Bet Kokį Politinį ar Karinį Ten Veikimą; Žydai Jau Sudarė Vyriausybę Savo Valstybei

Lake Success, N. Y. —Amerikos delegatas Warren R. Austin įteikė sumanymą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai, kad būtų paskelbtos paliaubos (pertaika) tarp arabų ir žydų Palestinoje ir sustabdytas bet koks karinis ir politinis veikimas tame krašte iš žydų ir arabų pusės. Austino pasiūlymas siekia pastoti kelią atskiros žydų valstybės įkūrimui Palestinoje.

Toks sumanymas bus duotas specialiam Jungtinių Tautų seimui, kuris susirinks Flushing Meadows, N. Y., šį penktadienį.

Amerika atmetė savo planą, kurį jinai pati įpiršo reguliariam Jungt. Tautų seimui pernai lapkričio mėnesį— padalint Palestiną į nepriklausomas žydų ir arabų valstybes. Paskui amerikonai siūlė pavesti Jungt. Tautom globoti Palestiną neribotam laikui, be jos dalinimo į žydų ir arabų valstybes.

Tokiu būdu Amerika užgerina arabus, nes amerikinės kompanijos yra gavusios leidimus išnaudoti gausingas žibalo versmes arabiškuose kraštuose.

Sovietai Smerkia Melus, Būk Jų Agentai Sukurstę Sukilimą Kolombijoje

Maskva. — Sovietų spauda ir radijas pasmerkė provokatoriškus Kolombijos valdžios melus, būk Sovietų agentai sukurstę sukilimą prieš Kolombijos valdžią. "Tie pikti ir kvaili išmislai yra paskleisti, kad pakenktų Sovietų Sąjungai", sako Tass, oficialė Sovietų Žinių agentūra.

Sovietai dar negavo valdinio Kolombijos pranešimo, kad ji sutraukius diplomatijos ryšius su Sovietų Sąjunga. Sovietų vyriausybė per kelias dienas stengėsi susižinoti su savo diplomatiniais atstovais Kolombijoj, bet nepavyko su jais susiekti nei telegrafu nei kitais būdais.

Čiango Seimas Sako, Kad Jo Valdžia Supuvus

Nanking, Chinija.— Daugelis vadinamojo seimo narių kaltino tautininkų valdžią už "parsidavimą, išgverimą, supuvimą ir neteisybes." Jie ypač smerkė karo ministrą Pai Čung-hsi dėl to, jog chinų komunistai sumuša jo armijas ir užima vis platesnius šalies plotus. Bet tautininkų-Kuomintango "seimo" nariai nedrįsta prasitarti prieš patį supuvusios valdžios galvą, diktatorių, Čiang Kai-šeką, ir "tarkuoja" tik jo ministrus ir generolus.

Turkai Ištremia "Raudonuosius" Kitataučius

Ankara, Turkija. — Turkų valdžia liepė išsikraustyti svetimtaučiams, kuriuos nužiūri kaip kairiuosius arba komunistų šalininkus; ir jau ištrėmė vieną profesorių ir tris kitus nepiliečius ateivius.

KOLOMBIJOS VALDŽIA IŠKRAIPO ŽINIAS

New York. — Žinios iš Kolombijos apie tenaitinį sukilimą yra griežtai cenzūruojamos ir nepatikimos, kaip sako esantieji New Yorke to krašto valdžios atstovai.

Washington. — Amerika netrukus sugrąžins Italijos valdžiai $31,000,000 aukso, kurį naciai buvo sugrobę iš Italijos.

Palestinos Žydai Sudarė Savo Valdžią

Jeruzalė. — Žydai, pagal savo Generalės Sionistų Tarybos nutarimą, įsteigė tautinę žydų valdžią tame Palestinos ruožte, kurį Jungt. Tautų seimas pernai lapkrityje pažymėjo kaipo būsimąją žydų valstybę. Kai tik išsibaigs anglų "globa" Palestinai gegužės 15 d., ant rytojaus žydų vyriausybė ims valdyti savąjį ruožtą.

Jie iš anksto sudarė savo 10 ministrų kabinetą, kurio premjeras yra David Ben Gurion. Kabinetan bus paskirti ir du Jungtinės Darbininkų Partijos nariai.

Pasinaujins Amerikinių Kraštų Konferencija

Bogota, Colombia. —Atstovai Jungtinių Valstijų ir 20 Lotyniškosios Amerikos respublikų nutarė panaujint savo konferenciją. Ją pertraukė kairiųjų liberalų sukilimas prieš Kolombijos prezidento Ospinos Perezo konservatų valdžią. Jungt. Valstijų atstovų galva Marshallas sakė, kad tokie "atsitiktini įvykiai", kaip "raudonųjų" sukilimas, negalį pakenkti visų amerikinių kraštų vienybei. Pranešama, jog Marshallas siūlys rezoliuciją, smerkiančią komunistinį judėjimą Pietinėje ir Centralinėje Amerikoje.

Kolombijos valdžia skelbia, kad pasidavę 600 policininkų, veikliai dalyvavusių sukilime. Kitos žinios sako, jog tebeina mūšiai tarp sukilėlių ir valdžios jėgų įvairiose vietose.

Teheran. — Irano žandarai areštavo Bakhtiari provincijos gubernatorių Abolą Ghoseimą, kaip nužiūrimą "Sovietų šalininką."

ORAS.—Būsią giedra.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. —:— Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Angliakasių Laimėjimas

Kiekvienas minkštosios anglies kasėjas, išdirbęs toje pramonėje per 20 metų ir sulaukęs 62 metų amžiaus, gaus per mėnesį $100 pensijos.

Tai pirmas toks darbininkų laimėjimas Amerikos istorijoje!

Tik pagalvokime: einant Social Security įstatymu, žmogus, sulaukęs 65 metų amžiaus, tegauna tik tarp $40 ir $50 mėnesiui, gi čia, unijistas angliakasys iš specialaus savo fondo, į kurį samdytojas bus priverstas sudėti didesnę lėšų pusę, gaus po $100!

Ir šį laimėjimą angliakasiai pasiekė ne nuolankavimu savo samdytojams, ne pataikavimu Tafto-Hartley įstatymui.

Ne!

Jie laimėjo kovodami prieš samdytojus ir kovodami prieš Tafto-Hartley įstatymą!

Atsiminkime, jog angliakasių prezidentas Lewisas buvo priverstas pasitraukti net iš Amerikos Darbo Federacijos dėl to, kad jis nesutiko nusilenkti prieš Tafto-Hartley įstatymą.

Lewis atsisakė pasirašyti afideivitą, skelbiantį, jog jis nesąs komunistas, kuomet kitų unijų lyderiai nuolankiai tai padarė.

Šį angliakasių laimėjimą tūli bando akredituoti tik Lewisui, unijos prezidentui. Sutinkame, Lewis — gabus, apsukrus asmuo, tačiau jis nieko nepadarytų, jei angliakasiai nestovėtų už jo nugaros.

Visi angliakasiai, pasirodo, stovėjo, kaip siena prieš samdytojus ir prieš tuos, kurie jų reikalus gina. Jie laimėjo, — vadinasi, solidarumas ir ryžtas laimėjo.

Šiuos žodžius rašant, Washingtone prasidės Lewiso byla dėl "nepaklusnumo."

Federalinis teisėjas gal būt bandys Lewisą pabausti. Bet su tuo valdančioji klasė nieko nepasieks.

Beje, kiti unijų vadai, iš CIO ir ADF, turėtų solidariai veikti išvien su angliakasiais ir sekti jų pavyzdžiu. Visos unijos gali iš angliakasių pasimokyti ir savo nariams iškovoti panašius laimėjimus, kokius pasiekė mainieriai.

Po 100 Metų

Šiemet sukanka šimtas metų nuo to laiko, kai Europą supurtė revoliucijų banga. Tai buvo, žinoma, ne proletarinės revoliucijos — tai buvo buržuazinės revoliucijos, nukreiptos prieš feodalizmą ir jo likučius.

Darbininkų klasė ir valstiečiai, dalyvavę tuose 1848 metų sąjudžiuose, neturėjo savo programos, savo aiškių siekimų. Turime atsiminti, jog tik 1848 metais pasirodė "Komunistų Manifestas."

Geroje Jungtinių Valstijų dalyje (pietuose) tuomet dar tebeviešpatavo formalė ir legalė vergija. Mūsų kraštas tuomet buvo išvakaryje didžiulio perversmo, Civilinio Karo.

Praėjus šimtui metų, pasaulis ir vėl purtomas, jaudinamas stiprių visuomeninių įvykių bei perversmų.

Šeštoji pasaulio sauszemio dalis šiandien jau yra socialistinės santvarkos apimta — ten vykdomi tie principai, kurie pirmu sykiu 1848 metais buvo iškelti Marko so ir Engelso jų nemirštamojoje knygoje.

Kita gera pasaulio dalis — Rumunija, Bulgarija, Vengrija, Jugoslavija, Lenkija, Albanija, Čechoslovakija — nėra dar socialistinės, tačiau ten susikūrė naujo typo demokratijos, ligi šių dienų pasaulyje nematytos.

Tie kraštai žygiuoja linkui socializmo ir jie tą santvarką, atrodo, pasieks be kraujo praliejimo, eidami ramaus ekonominio ir politinio plėtimosi keliu.

Kinijoje matome tą patį: ten liaudis taipgi nesnaudžia, bet kovoja dėl gražesnio masėms rytojaus — kovoja su ginklu rankoje.

Vakarų Europos kapitalistinės šalys raičiojamos krizio, kuriam išspręsti Amerika pasimojo stoti talkon su bilijonais dolerių. Ši talka, žinoma, siekiasi atsukti pasaulio plėtojimąsi atgal; siekiamasi užduoti smūgis darbininkų klasei ir jos partijoms ir suteikti plačiausias progas amerikiniam imperializmui viešpatauti tose šalyse.

Italijoje ruošiamasi prie parlamento rinkimų, tačiau, nusigandusi, Italijos ir pasaulio reakcija mojasi pravesti ten tokius rinkimus, kurie tarnautų reakcijai, kapitalistams dvarponiams ir jų lekajams, o ne liaudžiai.

Neužilgo, sakoma, bus rinkimai ir Francijoje. Jeigu Italijoje reakcijai pavyks laimėti, tai, mažai tenka abejoti, jog Francijoje ji taipgi laimės.

O jei Italijos balsuotojų dauguma pasisakys už naują gyvenimą, balsuodama už demokratinį frontą, už kairiuosius, tai imperialistai žada siųsti savo armijas, kad neprileidus liaudies vyriausybei įsikurti.

1848 metais Europos reakcija dėjo didžiausių pastangų žmonių sukilimams sulaikyti, nuslopinti. Tačiau, nepaisant to, pasaulis žygiavo pirmyn.

Tą patį galima pasakyti ir apie 1948 metų reakcininkų žygius: jie nesulaikys milijoninių darbo žmonių masių — darbininkų, vargingųjų valstiečių ir darbo inteligentijos.

Jie gali, tiesa, sulaikyti, sukliudyti liaudies žygiuotę laikinai, bet niekad nesulaikys jos žygiuotės visam!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

PER KLAIDĄ PRIE SAVIŽUDYSTĖS

"Tremtiniai pradėjo Vokietijoje iš nusivylimo masiškai žudytis," skaitome pavadinimą straipsnio Naujienose (bal. 8 d.). Rašo J. Kutra, paduodamas ištraukas iš laiško, gauto nuo vieno pabėgėlio iš Vokietijos. Kutra sako:

Šiomis dienomis gavau iš savo prieteliaus Alfonso Norkaus, dabar gyvenančio Vokietijoje - Landshute DP stovykloje laišką, su kurio ištraukomis noriu ir "Naujienų" skaitytojus supažindinti. Jos mums geriausiai apibūdina dabartinę mūsų tremtinių nuotaiką ir gyvą reikalą dėti visas pastangas paveikti Kongresą, kad jis greičiau priimtų tremtiniams įsileisti įstatymą.

Laiške, be kita ko, štai kas rašoma:

"Vakar palaidojome devintąją auką, apie kurią jau rašiau savo laiške. Nelaimingasis tautietis, kuris buvo dingęs prieš dvi savaites, atrastas Isare (upės pavadinimas). Buvo skrodimas ir tyrinėjimas, bet nieko tikra nenustatyta, taip ir nežinom, ar jis pats iš desperacijos padarė, ar kas kitas. Viena tik mums skaudu, kad iš tokios mažos stovyklos jau devintas pasišalino ir, kas blogiausia, **septintas tragiškai** (mano pabraukta). Retėja mūsų eilės."

Visi naujieniečiai ir tarybininkai turėtų iš to karštai pasidžiaugti, nes tai yra dalis jų veiklos rezultatų. Jie niekindami ir plūsdami Lietuvą, gąsdindami pavojumi visiems, kurie sugrįš Lietuvon, aukodami Bendram Fondui, kad tik daugiau pabėgėlių sulaikius nuo grįžimo Lietuvon, gerai pasidarbavo, kad daugelis pabėgėlių ir negrįžo. Jie dabar kankinasi Vokietijoje, skęsta varge ir nusivylime. Silpnesnieji nebeatlaiko gyvenimo audrų, ir pasidaro galą.

Visai kita padėtis su tais, kurie nepaklausė tos piktos fašistinės propagandos, ir sugrįžo Tarybų Lietuvon. Jie džiaugiasi vėl atsidūrę savo krašte tarpe savųjų.

MATO PAVOJŲ AMERIKOS ŽMONĖMS IR DEMOKRATIJAI

Kongreso Neamerikinės Veiklos Komiteto siūlomi įstatymai prieš komunistus gali skaudžiai atsiliepti visiems amerikiečiams. Tokią nuomonę išreiškia Komunistų Partijos pirmininkas Fosteris ir sekretorius Dennis savo pareiškime, šiomis dienos paskelbtame.

Tuodu vyru teigia, jog jeigu tie pasiūlymai būtų Kongreso priimti ir taptų šalies įstatymais, jie užduotų beveik mirtiną smūgį Amerikos demokratijai. Jie sako:

Pasiūlymai parodo nedorą republikonų - demokratų sąmokslą sutrempti demokratinius principus, įkūnytus Nepriklausomybės Pareiškime ir konstituciniame Teisių Biliuje, nors jie nuduoda, būk tik komunizmui mojasi smogti.

Jeigu šie pasiūlymai būtų priimti, jie pastūmėtų mūsų šalį link karo ir amerikinio plauko fašizmo... Nepriklausomas politinis veikimas tada galėtų būti baudžiamas kaip "suokalbis, siekiąs pakeisti arba nuversti" dabartinę valdžią. Galėtų būti užginta daryti valdžioj atmainas Konstitucijos pataisymais arba per laisvus rinkimus.

Tie sumanymai siekia sudaužyti darbo unijas ir eina kur kas toliau, negu Tafto-Hartley'o įstatymas, kaip unijų šlubintojai. Galėtų būti uždrausta kovoti dėl algų ir streikuoti bet kurioje pramonėje.

Remiantis tokiu įstatymu, tai bet politinis pasipriešinimas reakcinei naminei politikai arba kurstančiai karą užsieninei dviejų (senųjų) Wall Stryto partijų politikai galėtų būti persekiojamas ir baudžiamas kaip kriminalinis nusižengimas. Net naujoji, Henrio Wallace'o vadovaujamoji, liaudies partija galėtų būti griežtai aprėžta rinkiminėje veikloje arba net uždrausta.

Kongresmanų Neamerikinis Komitetas tuo pačiu įsakymu faktinai siūlo paskelbti nelegalėmis visas liaudiškas žmonių organizacijas, reikalaudamas suregistruoti jąsias.

Tie pasiūlymai gręsia šiandien ryškiu ir didžiausiu pavojum Amerikos žmonėms.

Fosteris ir Dennis ragina Amerikos žmones netylėti prieš tuos pavojus. **"Komunistų Partija"**, jie sako, **"šaukia kiekvieną asmenį ir kiekvieną organizaciją, kas tik gerbia demokratinius mūsų šalies padavimus ir brangina demokratines jos įstaigas, užreikšti Kongresui — bus sumušti Neamerikinio Komiteto pasiūlymai!"**

KLERIKALO PUTOJIMAS

Klerikalinės spaudos redaktoriai neatsilieka nuo tų chuliganų, kurie pasivadinę Katalikiškais Veteranais užpuldinėja ir terorizuoja trečiosios partijos susirinkimus. Galimas daiktas, kad jų raštų prisiskaitęs ne vienas ir lietuvis dalyvauja tame chuliganizme.

Štai, pavyzdžiui, kaip bjauriai niekina ir plūsta Wallacą Pittsburgho Lietuvių Žinios:

Kada Wallace pasiskelbė kandidatu į JAV prezidentus, tuojau Amerikos spauda pareiškė šį gestą kaipo sąmokslą. Čia aiškiai matyti Kremliaus žaidimas sėti nesutarimą ir paskleisti konfuziją, sumišimą Amerikoje, kad paralyžavus ir užkirtus kelią demokratinės Europos atstatymui.

Kiekvienas Wallace žodis ir veiksmas, pritariant šlubuojančiam kameradui Glen Taylor, patvirtina čia iškeltą mintį. Komunistų entuziazmas ir bliovimas pilnai kvepia Maskva.

Wallace žino, kad lapkričio rinkimuose nieko nelaimės, bet vot, komunistų ir Maskvos pinigais remiamas, nori sukelti triukšmą ir suskaldyti rinkimus.

Pirmą kartą Amerikos istorijoje toks įžulus ir išdaviškas pasikėsinimas prieš savo tautą. Joks amerikonas trečios partijos neremia, nes jis žino, kad ji yra Stalino partija. Ją remia tik "mažojo tėvuko" kulnlaižiai. Kas dar nežinotų, težino, kad trečioji partija yra "Cominform" tarnaitė, šnipė, kuri nori atiduoti Ameriką Rusijai. (L. ž., bal. 9 d.)

Tai klerikálo putojimas. Visoje šioje tiradoje, aišku, nė žodelio tiesos.

Henry Wallace nesutinka su dabartine demokratų ir republikonų politika. Jis mano, kaip milijonai kitų žmonių, kad toji politika veda Ameriką ir visą pasaulį į naują karą ir katastrofą.

Tą politiką pataisyti iš senųjų partijų vidaus jokios vilties nebeliko. Abiejose jose tvirtai įsiviešpatavę stambiojo imperialistinio kapitalo interesai. Naujo karo priešams ir progreso šalininkams kito kelio nebeliko, kaip tik burtis į naują politinę jėgą, naują politinę partiją. To didžiulio sąjudžio pryšakin atsistoja velionio Roosevelto bendrininkas Henry Wallace ir senatorius Glen Taylor. Juos ir visą tą milžinišką judėjimą vadinti "Kremliaus padaru" gali tiktai visokio žmoniškumo netekę klerikalinės spaudos redaktoriai.

Vėžo Ligos Pavojus

Tūkstančiai svetur-gimusių amerikiečių mirs vėžio liga šiemet todėl, kad jie nežino kaip pažinti ligos apsireiškimų į laiką, kaip pareiškė American Cancer Society viršininkas.

Elmer K. Bobst, New Yorko industrialistas pareiškė šiandien, kad baisi liga gręsia milionams visų tautų amerikiečių.

"Kiekvienas amerikietis turi prisidėti prie išnaikinimo šios biaurios ligos", Bobst pareiškė. Žmonės turi apsipažinti su septyniais pavojaus ženklais, kurie yra ligos pradžios apsireiškimai."

Vajaus pirmininkas pareiškė, kad daug tūkstančių lapelių, paaiškindami ligą, buvo išdalinti šios šalies svetimšaliams. Vertėjai paruošė reikalingas informacijas ispanų, italų, lenkų ir žydų kalbose. Pamfletai kitose kalbose gaminami.

"Kasmet daugiau žmonių miršta nuo vėžio Jungt. Valstijose," p. Bobst praneša. "Kiekvienoje grupėje mirties rata kyla. Vėžys kerta vieną iš kiekvienų dviejų šeimų Amerikoje. Užmuša žmones visų kilmių. Pastangos kovoti šią ligą turi būti sustiprintos.

"Vajaus tikslas American Cancer Society 1948 metams yra sukelti 16 milijonų dolerių," Bobst pareiškė. "Pinigai reikalingi finansuoti mokslininkus, kurie savo laboratorijose ir ligoninėse ieško surasti vėžio priežastis ir kaip ligą išgydyti. Pinigai reikalingi vesti vajų žmonių tarpe, kad jie geriau apsipažintų su liga, kaip jie galėtų save išsigelbėti. Pinigai praleisti reikalingiems patarnavimams vėžio kentėtojams." P. Bobst pareiškė, kad Draugijos pastangos ir apšvietos darbas bus praplėsta sekamais metais.

"Mes pasitikime, kad svetur-gimę amerikiečiai stos petys į petį su kitais amerikiečiais kovoje surinkti pinigų toliau vesti kovą prieš vėžį," sako p. Bobst.

American Cancer Society, Inc.

Jugoslavija kaltina anglus ir jankius už riaušių kurstymą Trieste.

JONAS KAŠKAITIS

Juozas Kačergius — Teatrininkas

Centrinė ašis pažangiame Amerikos lietuvių judėjime buvo teatras. Bet kokioj didelesnėj atvažiavusių lietuvių kolonijoj susidarydavo teatro mėgėjų grupė. Ir prasidėdavo teatrai, vaidinimai. Teatrais, dramomis, komedijomis, net ir

Juozas Kačergius

operetėmis pasižymėjo jaunutės lietuvių kolonijos pirmaisiai keleriais 20-jo šimtmečio metais.

Kaip tik tokiu laikotarpiu nedidelėj Džerzi Sitės lietuvių kolonijoj iniciatyvą parodė Juozas Kačergius. Jo ir kelių jo draugų rūpesčiu ir pastangomis tapo suvaidintas pirmutinis šiame mieste lietuviškas teatrinis pastatymas. Stambiąja ir pranašiąja scenoje figūra pasirodė pats energingasis Juozas Kačergius. Tai buvo 1907 metų pabaigoje.

Gretimoj ir didžiulėj Bruklino lietuvių kolonijoj teatriniai vaidinimai jau buvo prasidėję keliais metais pirma to. Ir apdairieji brukliniečiai tuoj pastebėjo Kačergių. Jaunas, gražus, vikrus ir nepaprastai gabus aktorius sužavėjo publiką. Nedidelėj publikoj buvo ir Bruklino teatrininkų būrelis. Ir jie nutarė nepaleist Kačergiaus. Toks jo balsas, tokios jo akys, manieros, pastova ir laikysena! Gimęs aktorius, gausiai gamtos apdovanotas istrioniškais gabumais!

Ir nuo to karto Kačergius pradėjo visą eilę vaidinimų Brukline. Tais laikais Bruklinas buvo kaip ir koks vulkanas jaunų imigracijos jėgų gyvenime. Garsioji 19-toji lietuvių socialistų kuopa buvo pats tas judėjimo centras. Beveik visi tos kuopos nariai buvo ir teatro mėgėjai, aktoriai, dalininkai. Ypač energingai veikė Bruklino lietuvių teatre Leonas Ereminas, Pijus Bukšnaitis, Juozas Šukys, Juozas Grinius, Jonas Kidolius, Morta Kancieriūtė, Vincas Žilinskas. Juozas Šaltys, Račiūtė ir daugybė kitų. Ir netrukus į pačius teatro pirmūnus prasimušė gabusis Juozas Kačergius.

Sakyti, kad Kačergius buvo tiktai aktorius, būtų netiesa. Kačergius anais tolimais metais buvo visa kuo teatre ir vaidyboj. Jis ir pats šaunusis "lošėjas" (anų metų tarme, teatrus "lošdavo" lošėjai"), jis ir režisierius, jis ir grimo nustatytojas, jis ir "dainorius," ir šokėjas ir kas tik norit.

Savo teatriniais pastatymais apturnaudavo tuomet brukliniečiai ne tik savo didelį naujokyną, bet ir apylinkės miestus ir miestelius. Kačergiaus vardas garsiai skambėjo visur, puošė laikraščių špaltas. Ir Kačergiaus vadovybėje ir įtakoje išsilavino visa eilė aktorių mėgėjų. Kai kurie tapo net ir profesiniais aktoriais. Mūsų Jonas Valentis pat pirma buvo Kačergiaus pastebėtas ir padrąsintas rimtai įsigilinti į dramą. Jonas Juška irgi gastroliavo kartu su Kačergium. Daug veikė rusas I. Rostovcevas, gražiai pramokęs lietuviškai.

Jau suviršy 40 metų darbuojasi Kačergius lietuvių teatre. Neseniai jisai su gabia brukliniečių grupe vaizdingai pasirodė Čikagoje, per pirmąjį meno festivalį. Apibūdint Kačergių, kaipo aktorių įvairiose rolėse, užimtų daug laiko. Stambiai imant, ką tik jis vaidino, vaidino gabiai. Jis neapsimesdavo, nenuduodavo: jis gyvente gyvendavo savo rolėj. Kačergius — dinamiška asmenybė. Duok jam savo laiku atitinkamą teatrinę mokyklą, iš jo būtų išėjęs stambus profesinis aktorius. Jis tam turėjo įgimto talento.

Ir tai dar ne viskas. Kačergius ir visuomenininkas ir uolus darbuotojas šelpimo ir švietimo organizacijose, vadovaujamas jų faktorius. Žmogus plačių meniškų gabumų. Meistras, dailydė, mechanikas, tikęs prie labai pritiklių, artistiškai išpildytų darbų.

Kaip gaila, kad iš mažų dienų tokiam gabiam vaikinui nebuvo cariškoj Lietuvoj progų ir galimybių prasisiekti į mokslus. Jaunutis jis turėjo bėgti Amerikon, kaip ir beveik visi anuomet bėgdavo Amerikon.

Džerzi Sitės būrelis draugų rengia pareikšti savo pagarbą ilgamečiam šio miesto gyventojui ir darbuotojui Kačergiui, vienam pačių įžymiųjų aktorių mėgėjų Amerikos lietuvių teatro istorijoj. Bankietas įvyksta sekmadienį po pietų, balandžio mėn. 18 d., 1948 m., Ukrainų svetainėj, 160 *Mercer St. Jersey City, N. J.* Ilgų metų Juozui Kačergiui! Padėka ir pagarba jam nuo visų, kurie jį daug kartų matė scenoje, džiaugėsi juo, plojo jam. Kačergiui dėkingas visas pažangusis Amerikos lietuvių judėjimas.

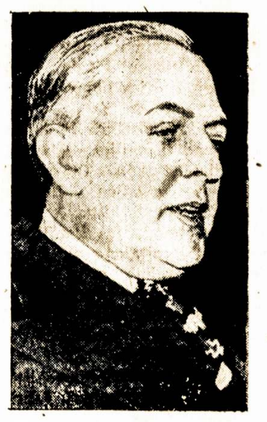

Paul G. Hoffman, Studebaker Korporacijos prezidentas ir Committee for Economic Development pirmininkas, numatytas direktorium Europos Atsteigimo Programos (ERP). Atitinkamai to darbo vadovybei Europa taip ir "atsteigiama" — kulkos vietoje duonos, šautuvai vietoje traktorių.

Palestina. — Žiauryn ir platyn eina kova tarp žydų ir arabų.

Tar. Lietuvos Sporto Laimėjimai

Tarybų Lietuvos jaunimo tarpe vis labiau plinta sportas ir kūno kultūra. Mokyklose ir fabrikuose, kaime ir mieste, visur, kur auga ir bręsta jaunoji karta, fizinis lavinimasis surado tūkstančius pasekėjų. Dabartiniu metu mūsų krašte neįmanoma įsivaizduoti jaunuomenės susibūrima, kuriame nebūtų sportuojama. Vasarą ir žiemą, aikštėse, salėse, baseinuose mūsų jaunimas auklėjasi fiziškai, kultivuodamas įvairiausias sporto ir kūno kultūros šakas. Vis didesnės jaunimo masės įsilieja į įvairias sporto draugijas, daro jas gyvybingomis, stumia jas į priekį.

Pirmieji Žingsniai

Trejus metus hitlerininkai smaugė mūsų gyvenimą. Išvaduotoje Tarybų Lietuvoje, drauge su kitomis gyvenimo sritimis, greit atsigavo ir sportas.

Vilniuje ir Kaune atstatyti slidinėjimo tramplynai, respublikos sostinėje atidaryta sporto salė, Lampėdžiuose įrengtas naujas, o Klaipėdoje atstatytas plaukiojimo baseinas, daugelyje miestų iš pagrindų pertvarkyti stadijonai.

Tačiau ne tik aikščių, baseinų ar kitų sportinių įrengimų atstatymas kalba apie tai, kad respublikoje verda pilnakraujis sporto gyvenimas. Jei karui pasibaigus mes turėjome keletą tūkstančių neorganizuotų, netreniruotų, techniškų atžvilgiu silpnų sportininkų, tai dabar, 1947 metais, Lietuvoje jų priskaitoma daugiau kaip 60,000. Tai skaičius, kurio buržuazinė Lietuva nežinojo, tai skaičius, kuris kiekvienais sekančiais metais augs ir didės. Mes norime, kad kiekvienas sveikas mūsų respublikos jaunuolis sportuotų, kad nebeliktų nei vieno mūsų jaunosios kartos nario, kuris nebūtų aktyvus sportininkas. O tam pasiekti yra visos sąlygos. Kaip tik masiškume mes matome kylant naujas pajėgas, kurios išryškėja tūkstančių sportininkų varžy-

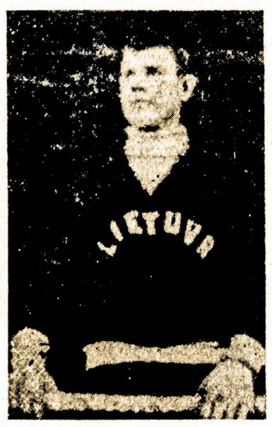

ALGIRDAS ŠOCIKAS
Lietuvos sunkaus svorio čempionas

bose. Ir jei 1947 m. pavasario lauko-miško bėgime dalyvavo 28,000 jaunuolių, o rudenį jau 32,000, tai mes esame tikri, kad iš tokio milžiniško skaičiaus tikrai išaugs vertinga pamaina mūsų respublikos lengvaatlečiams.

Mes Dirbame Vasarą

Kai saulutė savo pirmaisiais spinduliais pradeda tirpinti pasenusio sniego klodus, stadijonų bėgimų takus užpildo lengvaatlečiai. Miestų, apskričių, tarprespublikinės ir visasąjunginės varžybos yra gera mokykla mūsų lengvosios atletikos atstovams.

Didelių laimėjimų pasiekė 1947 metais mūsų lengvaatlečiai. Jie sumušė 28 respublikos rekordus, kurių daugelis negalėjo būti įveikti per eilę metų. Kaunietis Arlauskas, nubėgęs 400 m. su kliūtimis per 58.4 sek. sumušė 1936 m. Balčiaus pasiektą rekordą 1.4 sek. Puikių laimėjimų pasiekė Kauno Kūno kultūros in-

Rašo

JUOZAS ULOZA

stituto auklėtinė Briedytė įnešusi į respublikos rekordų lentelę net keturias pataisas. Ietį Briedytė numetė 38.06 m. (1936 m. Vaškelytės rekordas 36.41 m.), jos mestas diskas nuskriejo 35.15 m. (1938 m. Vitartaitės rekordas 33.15 m.), rutulio stūmime jaunoji rekordininkė pasiekė 12.14 m.(!). Veik du kartu geresnio rezultato negu senasis Lietuvos rekordas (1935 m. Radziulytė—939 taškai), pasiekė Briedytė, trikovoje, surinkusi 1,723 taškus.

Ypač džiugu konstatuoti, kad daug puikių rezultatų pasiekė mūsų gimnazistai. Kasmetinėse moksleivių olimpijadose, kuriose šiemet dalyvavo 200,000 žmonių (įskaitant tarpklasines varžybas), iškilo visa eilė lengvaatlečių. Čia visų pirma tenka pažymėti Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazijos moksleivę Žilinskaitę, pasiekusią naujų rekordų trumpų distancijų bėgime mergaitėms.

Lengvoji atletika vis labiau populiarėja jaunuomenės tarpe. Jos dinamiškumas, techniškasis tobulėjimo procesas žavi daugelį pradedančių sportininkų, kurie ilgainiui, stropiai dirbdami, tampa rimtais šios sporto šakos atstovais.

8,600 sportininkų yra aktyvūs mūsų krašto krepšininkai. Visur, kur yra jaunuoliai, ši sporto šaka galutinai prigijo.

Be respublikos pirmenybių, kurias laimėjo Kauno Kūno kultūros instituto komanda, buvo vykdomos ir apskričių pirmenybės. Pajėgiausios Lietuvos krepšinio komandos dalyvavo visasąjunginėse varžybose. Kauno studentų ekipa tapo Tarybų Sąjungos (Europos čempiono) nugalėtoju. Kaip ir 1937 bei 1939 metais mūsų krepšininkai yra pajėgiausi Europoje. Tačiau tarp ano meto ir dabartinių žaidėjų yra didelis skirtumas.

Nesugebėdami tuomet pakelti Lietuvos sporto lygį į reikiamą aukštį, KAŽO "specialistai" nutarė bent krepšiniu pagarsėti Europoje. Ir pagaliau tai pavyko. Importuoti iš Amerikos lietuviai, gaudami lietuviškus pinigus už amerikonišką žaidimą, kėlė buržuazinės Lietuvos garbę.

Tarybų Lietuvos krepšininkai nėra importuoti. Tai kauniškiai Kūno kultūros instituto studentai — būsimieji fizinio lavinimosi dėstytojai: Kulakauskas, Sercevičius, Lagunavičius, Butautas, Petkevičius ir kiti. Jie sudaro pajėgiausią Tarybų Sąjungos penketuką, jie yra Europos čempiono — TSRS — rinktinės dalyviai.

Aukštas yra taip pat mūsų jaunųjų krepšininkų žaidimo lygis. Per įvykusias šiais metais Leningrade visasąjungines gimnazijų pirmenybes, Kauno "Aušros" berniukų gimnazijos auklėtiniai iškovojo pirmąją vietą prieš pajėgiausias Maskvos, Leningrado, Tbilisio ir kitų miestų mokyklų komandas. Tai rodo, kad mūsų respublikoje auga vertinga šios sporto šakos pamaina.

Ligi karo mes neturėjome daug tinklinio mėgėjų. Dabar tinklinį žaidžia ne mažiau kaip krepšinį.

Kiek mažiau sportininkų dalyvauja futbolo pirmenybėse. Juos, tačiau, kompensuoja gausus žiūrovų skaičius, nuolat besilankantis aikštėse, nuolat pergyvenantis kiekvieną savo pamėgtosios komandos pergalę ar pralaimėjimą. O džiaugtis buvo kuo. 1947 m. Tarybų Sąjungos antrosios grupės futbolo pirmenybėse debiutavo Vilniaus "Dinamo" komanda. Tiesa, šalia pergalių būta ir pralaimėjimų. Bet futbolininkai nenusimena. Tai buvo tik kovos krikštas. Šiais metais, papildę įgytąsias per žiemos treniruotes žinias prajusjo sezono patyrimu, jie pasieks žymiai geresnių rezultatų. Ilgamečiai mūsų respublikos rinktinės žaidėjai, Skalskis, Choniavka, Ilgūnas, Galvičius, Paberžis, Saunoris, Šlyžius moka sukovoti žalioje vejoje ir jie tai įrodys.

Pavyko šiais metais Kauno "Garvežio" komandai, kurios eilėse žaidžia seni futbolininkai - veteranai: Paulauskas, Nevinskas ir Gudelis. Ši vienuolikė laimėjo "Tiesos" laikraščio skirtą taurę ir iškovojo taip pat respublikos čempiono vardą. O pirmenybės nebuvo lengvos. Jose dalyvavo 12 pajėgiausių komandų. Kitos, kiek silpnesnės, 30 ekipų buvo suskirstytos į dvi zonas — Aukštaitijos ir Žemaitijos. Šių zonų nugalėtojas — Šiaulių "Žalgiris" įkeltas į pirmąją respublikos futbolo komandų grupę.

Lygiai kaip krepšinyje, jauniai ir futbole daro milžinišką pažangą. Dvejus metus iš eilės Kauno jaunieji futbolininkai laimi Tarybų Sąjungos jaunių futbolo pirmenybes. Tai nėra atsitiktinis reiškinys, o ilgo ir intensyvaus darbo vaisiai.

Mūsų plaukikams dar sunku lygintis su Tarybų Sąjungos geriausiais plaukikais. Bet jau šiemet, per įvykusias respublikos plaukimo pirmenybes, mūsų sportininkai sumušė visą eilę senų rekordų.

Baltasis sportas — tenisas— užkariauja vis daugiau sim-

JUOZAS PIMPIS
Geriausias Respublikos dvitininkas

patijų mūsų sportuojančios visuomenės tarpe.

Mūsų tenisininkės, kaip ir prieš karą, yra stipriausios Pabaltijyje.

Įvykusiose 1947 metų mūsų respublikos pirmenybėse paaiškėjo naujieji Tarybų Lietuvos teniso meisteriai. Tai— Jonas Anilionis (vyrų grupėje) ir Jadvyga Bukauskienė-Ščiukauskaitė (moterų grupėje.

Eilę pergalingų lapų įrašė į savo sportinės veiklos knygą žinomasis dvitininkas Juozas Pimpis. Dideliu Pimpio laimėjimu tenka laikyti 100 km. nuotolio rekordo sumušimą, kurio per 15 metų nė vienas lenktynininkas nesugebėjo pajudinti. Per įvykusias 1947 metais Klaipėdoje lenktynes Pimpis nuvažiavo šitą nuotolį per 2:53:36,5 sumušdamas 1932 m. Gedmino parodytą laiką—3:03:07,7.

Mes Dirbame Žiemą

1946-47 metų žiemos sezono surengtose pirmą kartą respublikos ledo ritulio pirmenybėse dalyvavo ne tik didžiųjų miestų komandos, bet taip pat Panevėžio, Tauragės ir Plungės ekipos. Varžybas ir 1947 m. respublikos čampiono vardą laimėjo Kauno "Spartako" ekipa. O šiemet ši komanda jau dalyvauja Tarybų Sąjungos pirmosios grupės ledo ritulio pirmenybėse. Be eilės senų pažįstamų kaip Vytauto Ilgūno, Pimpio, Lopetėno, Bagdonavičiaus į komandą įtrauktos jaunos jėgos.

Mūsų laukai jau nukloti sniego ir sutvirtėjusi jo danga išraižyta tūkstančių slidžių vėžių.

Eilėje Tarybų Sąjungos vietų vyko žiemos sporto šakų specialistų pasitobulinimo kursai. Į juos buvo pakviesta eilė žinomų mūsų respublikos sportininkų. Be slidininkų ir ledo ritulininkų visa eilė vyresnio amžiaus sportininkų išvyko į trenerių ir teisėjų kursus.

Įtemptai ruošiasi taip pat šio sezono varžyboms ir dailiojo čiuožimo meistrai.

Mes Dirbame Ištisus Metus

Anksčiau boksas neturėjo daug mėgėjų. Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose būta boksininkų, kurie tarpusavyje varžėsi. Bet visa tai turėjo individualų pobūdį. Šiuo metu mūsų respublikoje yra užsiregistravę 711 boksininkų. Ypač džiugina tas faktas, kad didžioji jų dauguma priklauso provincijos sporto draugijoms. Savotišką rekordą yra pasiekę Šiaulių "Elnio" fabriko boksininkai (treneris Peleckis). 5 šio kolektyvo boksininkai yra respublikos čempionai. Per Lietuvos bokso pirmenybes, kurios įvyko 1947 birželio mėn. Vilniuje, šiauliečiai parodė gerą techniką ir taktišką parengimą. Rakauskas, Sarapinavičius, Valiukas ir kiti, kurie dar visi turi ne daugiau kaip po 10 susitikimų, padarė per pastaruosius metus didelę pažangą.

Du čempionus: Zizą ir Antakevičių turi Telšiai.

Rimtos pajėgos auga taip pat Kauno Jaunimo Sporto mokykloje, kurioje dirba prityrę treneriai Misiūnas ir Pastoris. Neseniai įvykęs Kauno ir Talino Jaunimo Sporto mokyklų susitikimas baigėsi žymia kauniečių pergale—12.4.

Kalbant apie kylančius boksininkus negalima nepaminėti naujo mūsų respublikos sunkaus svorio čempiono Algirdo Šociko.

Neseniai Rygoje įvykusiose šalies profesinių sąjungų pirmenybėse be eilės pajėgių boksininkų dalyvavo taip pat absoliutus Tarybų Sąjungos čempionas Nikolajus Koroliovas. Abu — Koroliovas ir Šocikas — ėjo ligi pusfinalio, nugalėdami savo varžovus nokautais pirmame rounde. Ir štai jie atsidūrė vienas prieš kitą — ilgametis absoliutus šalies čempionas ir geriausias mūsų respublikos boksininkas. Pirmame rounde Šocikas keletą kartų parkrito — tai buvo per didelio jaudinimosi išdava. Tačiau antrojo susitikimo dalyje padėtis išsilygino, trečią roundą laimėjo Šocikas. Bendroje pasekmėje, tačiau dėl turėtų "knock-down" Šocikui buvo užskaitytas pralaimėjimas. Bokso specialistų nuomone 19-kametis Algirdas Šocikas yra rimtas pretendentas į absoliutų Tarybų Sąjungos čempioną.

ALDONA BRIEDYTĖ
Daugkartinė Respublikos čempionė

Pokarinį mūsų šachmatų lygio kėlimą žymiai pagreitino tas faktas, kad geriausieji mūsų respublikos šachmatininkai Mikėnas ir Vistaneckis, gyvendami karo metu šalies gilumoje, dalyvavo eilėje stambaus masto turnyrų, kuriuose jie įgavo didelį patyrimą. Įgytąsias žinias jie panaudojo sugrįžę po karo į Lietuvą auklėdami ir mokydami jaunuosius šachmatininkus.

Per pastaruosius pokarinius metus mūsų respublikos šachmatininkai du kartus laimėjo Pabaltijo šachmatų turnyrą. Eilėje visasąjunginių pirmenybių Tarybų Lietuvos čempionas Vladas Mikėnas laimėdavo prizines vietas. 1947 metų respublikos pirmenybėse, kuriose be konkurencijos dalyvavo keli žymūs šalies meistrai, jų tarpe Bronšteinas ir Tolušas, Vladas Mikėnas laimėjo pirmąją vietą.

Įkurtame 1946 metais respublikiniame šachmatų klube be daugelio žinomų šachmatininkų aktyviai dirba ir jaunieji šachmatų mėgėjai. Baršauskas, Višomirskis, Vilčinskas ir daugelis kitų jaunųjų šio žaidimo mėgėjų jau pasidarė rimtais vyresniosios šachmatininkų kartos konkurentais.

Daugiau kaip 200 narių turi naujai suorganizuotas respublikos auto-moto klubas. Šio klubo nariai pasiekė 1947 metais gerų rezultatų ne tik respublikinėse, bet taip pat ir visasąjunginėse varžybose.

Įvykusiose 1947 metų rudenį Taline šalies pirmenybėse žinomas motociklininkas Severinas laimėjo pirmąją vietą 1 km. lenktynėse. Sadauskas, Balnius ir kiti auto-moto klubo nariai taip pat parodė gerą laiką surengtose respublikinėse ir Pabaltijo kraštų lenktynėse.

Čia Ruošiami Specialistai-Sportininkai

Ruošti kvalifikuotus kūno kultūros dėstytojus—toks yra pagrindinis Kauno Kūno kultūros instituto uždavinys. Daugiau kaip 300 jaunuolių, baigusių vidurinį mokslą, lanko 4-is šios aukštojo mokslo įstaigos kursus, Kaune, buvusiuose Kūno kultūros rūmuose. Sporto hale, salėmis, visais čia esančiais sporto ir gimnastikos įrengimais gali naudotis studentai — būsimieji kūno kultūros mokytojai. Be elementarių dalykų instituto auklėtiniams skaitomas praplėstas anatomijos ir fiziologijos, o taip pat metodikos kursas. Institute tarp kitų specialistų dėsto buvę, ir dabar aktyviai sportuojantieji, dėstytojai — K. Dineika, Kišonas, Vietrinas, Lingytė ir kt. Studentų tarpe yra nemaža žymių sportininkų ir respublikos čempionų: Briedytė, Arlauskas, Jakelaitis, Butautas, Lagunavičius, Paulauskas.

Šiais metais Kauno Kūno kultūros institutas išleis savo pirmąją laidą.

Didelis darbas dirbamas Kauno Jaunimo Sporto mokykloje, kurioje patyrę treneriai ugdo jaunuosius sportininkus. Mokiniai, darbininkai, tarnautojai — pradedantieji jauno amžiaus sportininkai čia gauna teorines pamokas, patarimus.

Džiugu ir malonu žiūrėti į vaikų komandų žaidimą. Kauno vaikų futbolo komandai vadovauja Dzindziliauskas. Nepasitraukia taip pat iš sportinio gyvenimo visa eilė buvusių aktyvių sportininkų. Šimanas treniruoja bėgikus. Jaškevičius ir Citavičius vadovauja Vilniaus "Dinamo" futbolo komandai. O Geležiūnas, įsikūręs Tauragėje, padeda kilti pajėgiai "Žalgirio" ekipai. Panevėžyje dėsto kūno kultūrą buvęs respublikos stalo teniso čempionas Variakojis; Vitartaitė ir Jankūnas dirba su pradedančiaisiais sportininkais Šiauliuose. Klaipėdiečiai Chomičius ir Bertulaitis nepasitraukia iš sportinio gyvenimo. Pirmasis treniruoja futbolininkus, o antrasis moko kilnoti sunkumus.

Žvilgsnis į Ateitį

Mes esame nemaža nuveikę nuo to laiko, kai Lietuva buvo išvaduota iš hitlerininkų jungo.

Tarybinė vyriausybė visokeriopai remdama kiekvieną jaunuomenės užmojį ir čia atėjo mums į pagalbą. Ateinantiems keturiems metams paskirtos didelės lėšos naujų sportinių įrengimų statybai.

Šį pavasarį Vilniuje Kūno Kultūros ir Sporto Rūmų statyboje bus padėtas kertinis akmuo. Rūmuose tilps dvi gimnastikos salės, žiemos baseinas, salė kamuolio žaidimams (3,000 žiūrovų), fizioterapijos ir metodikos kabinetai ir kt. Šalia rūmų bus stadionas, kurio futbolo aikštę sups tribūnos 40,000 žiūrovų. Atvirame lauke bus įrengtos krepšinio, tinklinio, teniso aikštės, bėgimo takai ir visa tai, kas reikalinga lengvajai atletikai vystyti.

Klaipėdoje bus rekonstruotas velodromas ir galutinai atstatyti sporto rūmai. Apskričių miestuose įrengs geras sporto aikštes.

Lietuvos sportininkai su dideliu džiaugsmu sutiko žinią, kad 1948 metais mūsų respublikoje įvyks visasąjunginės dviračių, bokso ir krepšinio pirmenybės.

Po tradicinės 1948 m. mokyklų olimpijados į Vilnių suplauks jaunieji kaimo sportininkai.

Pirmą kartą Lietuvos sporto istorijoje įvyks fechtavimo pirmenybės. O rugpiūčio pabaigoje į mūsų respubliką atvyks Latvijos ir Estijos sportininkai dalyvauti Pabaltijo tautų olimpijadoje.

Tokios štai yra mūsų šių metų vasaros sezono varžybų perspektyvos.

★ ★ ★

Per nepilnus trejus pokarinio gyvenimo metus Tarybų Lietuvos sporto gyvenimas visiškai pasikeitė. Vietoje atskirų, pavieniui dirbančių sportininkų grupelių, dabar išaugo sporto draugijos, su tūkstančiais narių. Dalis darbo jau nuveikta, bet mūsų tikslas yra įtraukti plačiausias Lietuvos jaunimo mases į aktyvią sportinę veiklą. Masės ir tiktai masės nulemia mūsų sporto laimėjimus.

Philadelphia, Pa.

SVARBUS MITINGAS

Sekmadienį, balandžio 18 d., kaip 3 v. po pietų, 735 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa., įvyks svarbus masinis mūsų organizacijų ir Laisvės skaitytojų susirinkimas, kuriame dalyvaus J. Gasiūnas ir buvęs argentinietis Venckūnas.

Prašome visus dalyvauti laiku. Rengėjai.

(89-90)

Leghorn, Italija.— Laivakroviai atsisakė iškrauti atgabentus laivu ginklus policijai. "Tai darbininkams šaudyt ginklai", sakė laivakroviai.

So. Boston, Mass.

Į DAINOS IR DRAMOS MYLĖTOJUS

Gerbiamieji So. Bostono ir apylinkės lietuviai! Savo laiku mūsų apylinkėje turėjome gražiai veikiantį dainos ir dramos srityje Laisvės Chorą ir Harmonijos Grupę. Bet, dėl tam tikrų priežasčių tos abi grupės sustojo veikę.

Ir kada Laisvės Choras ir Harmonijos Grupė sustojo veikę, tai visi pajutome stoką veiklos meno srityje.

Balandžio 11 d., So. Bostone, dainos mylėtojai turėjo rimtą pasitarimą. Prieita prie vienbalsio nutarimo, kad So. Bostonė turime atgaivinti dainos ir dramos organizaciją, kuri veiktų visuomenės gerovei mūsų kolonijoje.

Nutarta šaukti pirmas dainų pamokas penktadienį, balandžio 16 d., 8 val. vakare, 318 W. Broadway, So. Bostone.

Muzikos-dainos vadovu pakviestas S. Paura.

Todėl, visi ir visos dainos ir dramos mylėtojai, buvę Laisvės Choro ir Harmonijos Grupės nariai ir nauji, vyrai ir merginos, kaip seni, taip ir jauni prašomi atslankyti į šias pamokas, kur galėsime ir plačiau pasitarti tame svarbiame reikale ir pradėti dainuoti. Po dainavimo turėsime pasilinksminimo parę.

Laikinoji Dainos
Mylėtojų Valdyba:
Pirm. **Frank Shapokas**
Vice-pirm. **L. Zelson**
Sekr. **Frances Shapokas**
Kasierius **S. Einingis.**

Rochester, N. Y.

Išardė už Taiką Susirinkimą

Kunigų ir katalikų karo veteranų sukurstyti elementai išardė ramų susirinkimą už taiką, kurį buvo sušaukusi Komunistų Partija, 11 d. balandžio.

Apie 2 val. po pietų rinkosi žmonės į svetainę. Tuojau pasirodė tie sukurstyti elementai su visokiais plakatais prieš svetainės duris, policijos lydimi. Chuliganai stumdė moteris, jaunus žmones, senelius, nepaisė nei amžiaus, nei lyties.

Todėl daugelis atėjusių grįžo į namus. Į svetainę susirinko apie 100 žmonių. Jau trys kalbėtojai pasakė po trumpas kalbas. Tuo kartu policijos viršininkas įėjo į svetainę, pasižiūrėjo, kad viskas yra tvarku, išėjo ir kalbėjosi su chuliganų vadais. Po to chuliganai įsiveržė į svetainę, rėkdami, kaukdami, kaip koki žvėrys, koliodami biauriais vardais, pradėjo žmones varyti laukan.

Negana to, tūli įsiveržę į knygyną, grobė, draskė knygas ir mėtė ant grindų, kitas vilko gatvėn ir ten draskė. Kada sudraskė knygas, žmones išvaikė, tai numaršavo į bažnyčią, tartum jie buvo atlikę kokį prakilnų Dievui darbą.

Knygos buvo organizacijų, kurios toje svetainėje laiko susirinkimus. Štai, kokios "demokratijos" Amerikos žmonės susilaukė! Ar seniai mes karo laiku sunkiai dirbome, kraują aukavome, mūsų vaikai ėjo į karą prieš Hitlerio ir Mussolinio govėdas, o dabar jau Amerikoje turime tą pat, kas pirmiau buvo Vokietijoje ir Italijoje!

Ar pagalvos katalikai tėvai, motinos ir jaunuoliai apie tai? Ar jie ir toliau leis suvedžioti fašistams, kurie nori pražudyti Amerikoje demokratiją, įvesti tikrą hitlerinį terorą?

Viską Matęs.

Viena. — Anglai protestavo, kad Sovietai savojoj Austrijos srityj sulaiko ir kontroliuoja anglų traukinius. Sovietai atmetė protestą.

3 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)
Ketvirt., Bal. 15, 1948

Ilja Erenburg

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48 —15— Vertė K. BARTKUS

Istorinė Apysaka

(Tąsa)

Liusjenas su ja susipažino vienoje "Revoliucijos Teatro" repeticijoje ir tuojau įsimylėjo. Tai buvo jo aistringo susižavėjimo revoliucija laikas. "Avių šaltinio" žodžiai skambėjo, kaip išgąsdinto Paryžiaus kliedesys, o Žanetos balsas suteikė jiems tą sklandumą, tą svorį, kurių Liusjenas veltui ieškojo mitinguose arba laikraščiuose.

Liusjenas apstulbino Žanetą; pirmą kartą ji pamatė žmogų, kuris kalbėjo kaip romano herojus. Jo kalbos apie niekšybes, apie švarinančią audrą jungėsi su ugnine plaukų spalva, su blyškumu, su griežtais judesiais. Ji juo patikėjo ir, išklausiusi jo prisipažinimo, atsidavė jam, jeigu ne iš meilės, tai iš dvasinio pakilimo.

Joje galėjo gimti meilė; tačiau Liusjenas darė viską, kad atstumtų Žanetą nuo savęs. Prieš ją jis būdavo dirbtinis ir tuščias. Ji buvo perdaug jauna, kad nuolankiaia atsilieptų į jo savimeilę. Kasdien klausydama patetiškų tiradų, ji suabejojo: ar myli jis mane? O Liusjenas vis stipriau prisirišdavo prie jos. Sunku buvo suprasti jo jausmai: jis ir Žanetą mylėjo savaip, greičiau kaip fenomeną, kaip lyrinį nukrypimą, kaip užjūrio paukštį. Jeigu jam būtų pasakę: "eik dėl jos mirti," jis eitų. Tačiau, kai Žaneta apsirgusi paprašė jį pasilikti iki ryto, jis ėmė kalbėti, kad jo laukia namie, motina jaudinsis... Iš tikrųjų — jis norėjo išsimiegoti.

Žaneta kalbėjo sau: jis pames mane, kaip ir Fiže... Ji galvojo, kad turi nuo jo pasitraukti, bet nepasitraukė. Iš prigimties ji buvo pasyvi: tokios moterys nesitraukia, jas nuveda šalin. O gal būt, joje dar ruseno nedrąsi viltis apie laimę su Liusjenu, apie pilkutę, tylią laimę, kuria gyveno aplinkui ją kitos moterys.

Po to vakaro, kai Žaneta susipažino su Andre ir Pjeru, Liusjenas nebuvo jos matęs. Atsakė telefonu, kad sirguliuojanti. Netikėtai ji paskambino: jai reikią su juo pakalbėti. Balsas buvo sujaudintas. Liusjenas prisiminė: Andre!... Jis pasidarė budresnis. Žanetai atsakė užsuksiąs į studiją jos pasiimti; jie pavakarieniausią "Fuketse."

Žaneta nenorėjo eiti į kavinę; ji pasakė, kad blogai jaučiantis, kad jai reikią pakalbėti su Liusjenu vienudu. Jis reikalavo. "Fuketse" vakarais susirinkdavo artistai, rašytojai, ir Liusjenui būdavo malonu, kad žmonės su pavydu žvilgčioja į Žanetą.

Jis buvo gerai nusiteikęs, nežiūrint laikraščio pastabos; linksmai užsakė austrių, vyno. Žaneta tylėjo. Jis pasakojo jai apie savo nuoskaudą:

— Supranti, "nepasitikėjimas"!...

Ji nieko neatsakė. Buvo matyti, kad ji įtemptai kažką galvoja. Liusjenas pamiršo ir komunistų atsiliepimus, ir kaimynų pasigėrėjimo žvilgsnius; jį graužė pavyduliavimas. Jis buvo įsitikinęs, kad Žaneta įsimylėjusi Andre, ir nutarė pagreitinti atomazgą:

— Pirmadienį atidaroma Andre paroda. Sako, puikūs peizažai... Nori nueiti į vernisažą?

— Ne, aš neisiu. Nuotaikos nėra...

Ji tai pasakė labai ramiai ir tokiu abejingumu, kad Liusjenas suglumo: gal ir ne Andre kaltas?... Išgėręs butelį šabli, jis pagyvėjo, pamiršo savo įtarimus ir grįžo prie to, kas jį domino nuo pat ryto:

— Aplamai, aš suprantu, kodėl jie kalba apie "nepasitikėjimą." Neseniai buvau pas vieną komunistą. Tai "L'Humanite" bendradarbis. Miesčioniškas butukas. Ant sienų reprodukcijos: Rodeno "Mąstytojas." Žmona atnešė patiekalą "ragu," ir jis gyrė, kad ji gerai gaminanti. Ketvertas vaikų, vyriausias sėdi, mokosi pamokas, o tėvelis jam padeda. Tu įsivaizduoji tą paveikslą? Aišku, toks žmogus gali balsuoti, bet ne daugiau. O kai tokie miesčionys...

Žaneta nemėgdavo prieštarauti. Tačiau dabar ji netikėtai atgijo:

— Argi blogai, kad žmogus turi šeimą, vaikų? Aš tau sakiau — aš apie tai visuomet svajojau. Moteriai tai laimė. Nejaugi tu nesupranti? Aš kartais galvoju, kad ir tu to nori, tiktai kitaip šneki... Be šito, Liusjenai, negalima gyventi: labai tuščia, nyku.

— Charakterio dalykas. Ir epochos. Jeigu man pasiūlytų apsikrauti šeima, aš nusišaučiau, ne kitaip. Aš gyvenu kuo kitu. Gal būt, už tai rytoj teks mirti. Juokinga dabar kalbėti apie šeimą. Kas tau?

— Nieko. Aš tau sakiau, kad blogai jaučiuosi. Galvą skauda. Paprašyk stiklą vandens, aš išgersiu aspirino.

Liusjenas kalbėjo toliau: epocha reikalaujanti atsiskyrimo, vienatvės, dvasios stiprybės. Šeimos jaukumas — išdavystė. Žaneta neprieštaravo. Jos gyvumas dingo.

Jie tylėdami išėjo ir pasuko iš Elizėjaus laukų į siaurą tamsią gatvę. Staiga ant kampo, prie vaistinės, Žaneta sustojo. Apšviestame lange stovėjo didelis žalias rutulys, ir Žanetos veidas, nutviekstas izumrudinės šviesos, atrodė negyvas. J ramiai tarė:

— Aš nėščia. Reikės dabar ieškoti gydytojo...

Liusjenas pajuto gailesį, aštrų, kaip skausmas. Jis sumurmėjo:

— Gal nereikia?

Žaneta šaižiai nusijuokė:

— Ne, tu man viską išaiškinai ir įtikinai — "ne ta epocha"...

Liusjenas greitai nurimo, ir tai išvedė iš kantrybės Žanetą. Vis tuo pačiu dirbtiniu balsu ji tarė:

— Nesikrimsk: ne nuo tavęs...

— Kaip? Aš nesuprantu...

— Gastrolių metu. Viši... Šalimais nakvojo vienas artistas, o pas mane durys neužsidarė, skląstas buvo sugadintas. Štai ir viskas. Dabar tu supratai?

Ji ranka sustabdė taksi. Jis šūktelėjo:

— Palauk! Aš tave palydėsiu.

— Nereikia. Vienatvė ir dvasios stiprybė — rodos, tu taip pasakei? Labanaktis!

Liusjenas iš karto pajuto, kad Žaneta pasakė netiesą. Artistas? Skląstas? Per daug nevykusiai! Tačiau, gal būt, su Andre?... Ji kavinėje neatitraukė nuo jo akių. Jis taip pat... Ir paskui — paklausė, kodėl jis nepakvietė Andre... Aišku, Andre!

Konkordijos aikštė po lietaus blizgėjo, kaip parodos saliono parketas; automobiliai palikdavo melsvame asfalte oranžinius ir purpurinius pėdsakus. Didžiuliai žibintai buvo panašūs į šviečiančius augalus. Iš Tiujliri sklido šlapios žemės, medžių ir pavasario kvapai. Atrodė, kad viskas aplikui buvo sukurta šventei; tačiau visur dvelkė lengvas nerimas, netikrumas. Sena prostitutė, storai nusidažiusi, šūktelėjo Liusjenui. Jis pagreitino žingsnį. Staiga ant krantinės jis sustojo: jis prisiminė Žanetos akis — prie vaistinės... Tokios akys buvo Lagranžo, kai jis sakė Liusjenui: "Nesiginčyk, aš žinau, kad tai gangrena." Liusjenas nubėgo atgal, į aikštę; jis nuvažiavo pas Žanetą.

Ji gulėjo, įkniaubusi galvą į priegalvį, ir verkė. Šalia buvo numesta didelė skudurinė lėlė. Žaneta verkė iš nuoskaudos: kaip galėjo patikėti Liusjenas jos nerimtu prasimanymu? Ji verkė dėl jo nejautrumo, dėl vienatvės. Turėjo ji ir didesnį skausmą, bet dėl to ji nepajėgė verkti. Tas skausmas stingdė žodžius ir teikė akims tą beviltiškumo išraišką, kuri prie vaistinės išgąsdino Liusjeną. Juk ji dar rytą tikėjo, kad laimė yra galima...

Kai įėjo Liusjenas, Žaneta nustojo verkti; ji pasipudravo ir tyliai pasakė:

— Žinai, Liusjenai, kas svarbiausia? Aš tavęs nemyliu.

11

Tylus miestas, apie kurio senienas profesorius Male pasakojo Denizai ir Mišo, buvo nepanašus į save. Gatvėse, kur paprastai senos aristokratės oriai liežuvaudavo, kur vaikštinėdavo abatai su atskleistomis maldaknygėmis, o vaikai ripką mušdavo, dabar žmonės ginčijosi, mosavo rankomis; aidėjo žodžiai: "Liaudies frontas... Fašizmas... Tvarka... Karas..." Senos sienos, surukusios, kaip pagarbių aristokračių skruostai, apsidengė, lyg dažais, įvairių partijų plakatais. Aplink skelbimų stulpus ištisą dieną būriavosi žmonės, skaitydami šmaikščias kandidatų rietenas. O greta, ant senų bažnyčių portalų, pailgaveidžiai šventieji laimino nusidėjėlius, ir ant akmeninių jų pirštų tūpė išgąsdintos kregždutės.

(Bus daugiau)

CHAPMAN COHEN

Krikščionybė, Vergija ir Darbininkai

Vertė A. M. Metelionis.

(Tąsa)

Profesorius Seeley savo knygoj, "Lectures and Essays", sako: "Krikščionys visai nereikalavo laisvės; jie net geriausiuose santykiuose sugyveno su despotu Caesariu. Krikščionys visaip stengėsi prisitaikyti prie despotizmo ir tuo daug pasitarnavo permainyti žmonių mintis tame klausime, ir dar daugiau pasitarnavo despotam. Tuoj šitą pamatė Konstantinas Didysis (didelis barbaras-žmogžudis, kuris net savo tikrą motiną nužudė), kad su krikščionybės pagalba jis gali išgelbėti savo sostą ir kailį, tai jis pasiskubino ir apšaukė krikščionybę šalies religija."

Kitas žymus rašytojas Renan savo knygoje, "Marcus Aurelius", sako:

"Krikščionybės vadai niekados nėra sakę, kad vergai yra skriaudžiami. Tokia mintis visai nevargino krikščioniškų vadų, kad protestuoti prieš esančią vergiją. Mat, toks daiktas, kaip vergo tiesos, tai ne Kristaus mokslo reikalas. O gal jie taip elgėsi pildydami Šv. Povilo komandą, kuris pripažino ponams pilną teisę elgtis su savo vergais, kaip jiems patinka. Niekur nerandame nei žodžio senovės krikščionių literatūroj, kur ragintų verguš sukilti arba ragintų ponus įstatymų būdu paliuosuoti vergus. Taipgi niekur nerandame, kad būtų krikščioniški ponai vergų savininkai vergus paliuosavę iš meilės."

Krikščioniškas imperatorius Justinas davė gerą priežastį, dėl ko ponai neturi žudyti savo vergų: "Vergas tai visuomeniškas daiktas, už tai nei vienas neturi naikinti savo nuosavybės."

Šimtmečius vėliau (1667 m.) Virginia valstijoj buvo išleistas įstatymas, kad ponas, užmušęs savo vergą, būtų tik lengvai baudžiamas, nes būk niekas be priežasties nenorės naikinti savo nuosavybės.

III
Vergija Krikščioniškame Amžiuje

Prof. Westermarck, kalbėdamas apie krikščionybę ir vergiją, štai ką sako: "Krikščionybė nuo pat pradžių pilnai palaikė vergiją. Ta krikščionių vadų dažna pasaka, būk dvasiniai visi žmonės esą lygūs Kristui, tai dar nereiškia, kad tie žmonės gali būti lygūs draugijoj ir kol jie gyvi. Vergų laikymas nei biskio neprieštarauja krikščionybei ir neapsunkina kelio į dangų, nes tas pilnai pagal šventą raštą..."

Žinant istoriją, tai visai matoma, dėl ko krikščionybė neužtarė vergų, nes pati krikščionių bažnyčia turėjo daugybę vergų; na ir kas norės sau biznį gadinti. Viduryje šešto šimtmečio katalikų vadų susirinkimas Orleans nutarė, kad iš vergų gimę turi ir ant visados palikti vergais. Kitas panašus susirinkimas septintame šimtmetyje Toledo grąsino prakeikti bile vieną vyskūpą, kuris išdrįs paliuosuoti vergus, priklausančius bažnyčiai, o be atlyginimo bažnyčiai. Buvo bažnyčių ir klioštorių, kurie tūkstančiais skaitė savo vergus. Taipgi katalikų bažnyčia nesiskubino paliuosuoti savo vergus: buvo arti paskutinė.

Žymus istorikas ir religijų tyrinėtojas Lecky sako, kad prie krikščionybės vergų skaitlius labai padaugėjo. Kitas taipgi žymus istorikas H. C. Lea savo knygoj, "Studies of Church History", sako: "Bažnyčia turėjo daug vergų, kurie tulais atžvilgiais buvo geriau užlaikomi, negu kitur esanti vergai. Kada popiežiška bažnyčia davė klioštoriui vergus, tai jie paliko pilna nuosavybė klioštorių. Šitie vergai buvo naudojami apdirbimui klioštoriams priklausomų dvarų žemės ir atlikti kitus visokius darbus. Jeigu atsirasdavo vergas, kuris bandė iš vergijos pabėgti, tai buvo įstatymas, kad jį vytis ir ieškoti iki bus surastas ir grąžintas į klioštoriaus vergiją."

Buvo net laikai, kad krikščionys, venetianai, turėjo vergų daugiau, negu jiems reikėjo, tai perviršį pardavė mahometonam. Vėliau Anglija buvo centras vergų pirklybos. Čia buvo vietos, kur augino dėl pardavimo vergus, tartum gyvulius. Krikščioniškoj Anglijoj vergai visai nebuvo skaitomi žmonėmis, bet tik ponų nuosavybės, panašiai, kaip gyvuliai. Ponas su savo vergais galėjo daryti ką tik norėjo: galėjo išmainyti, parduoti arba užmušti. L. O. Pike, sako knygoje, "History of Crime in England", paduoda kokius įstatymus Anglijos ponija turėjo baudimui vergų, ypač už vagystę. Jeigu vagis buvo vyras ir vergas, tai 80 kitų vergų vyrų turėjo kaltinamąjį akmenais užmušti. Bet jeigu laike akmenų metimo į kaltinamąjį vienas iš vergų trys sykius nepataikė, tai už tai jis buvo nuplaktas. Bet jeigu apsivogė moteris vergė ir pavogė nuo pono, tai 80 kitų moterų vergių turėjo atnešti po pagalį, sukrauti, sukurti laužą ir sudeginti kaltinamąją. Ir ponas Pike sako: "Panašaus elgesio su verge moterim negalima užtikti net tarpe laukinių Afrikos genčių." Anglijoje pirkliavimas baltais vergais tęsėsi per ilgą laiką. Paskui, 1547 metais, buvo išleistas įstatymas, kaip sutvarkyti "pabėgusius tarnus." Jeigu tarnas arba tarnaitė, negalėdami panešti esančių sąlygų, paliko poną, tai sulyg įstatymų turėjo būti grąžinami atgal ponui ir bausmės turėjo du metu būti vergijoj.

Dar 17-tame šimtmetyje tūkstančiai Airijos vyrų, moterų ir vaikų buvo užgriebti pagal įsakymą Anglijos valdžios ir parduoti į vergiją vakarinėje Indijoj.

Anglijos valdiškuose užrašuose, tarpe 1653-6 metų randame štai ką: "Sir John Clatwarthy gavo leidimą vežti į Ameriką 500 airijonų." "1,000 merginų ir toks pat skaitlius vaikinų iš Airijos buvo parduoti dėl plantacijų savininkų į Jamaica."

1606 metais Škotijos parlamentas išleido įstatymą būk dėl gerovės darbininkų, dirbančių anglies ir druskos kasyklose. Bet dar 150 metų vėliau, jeigu kasyklos savininkas parduodavo kitam kasyklą, tai syklu parduodavo ir joj dirbančius darbininkus.

Anglijos parlamentas 1775 metais buvo išleidęs įstatymą už panaikinimą kasyklose vergijos. Bet tas įstatymas buvo negyva raidė. Tik 1799 metais išleistas įstatymas paliuosavo anglių ir druskos kasyklų darbininkus. Jeigu mes kai kur ir užtinkame, kad krikščionys kėlė balsą prieš vergiją, tai dažniau dėl to, kad vergus laikė pagonai bei žydai. Bet jeigu vergų savininku buvo krikščionis, kuris pelną dalinosi su klebonu, arba pati bažnyčia, tai viskas buvo gerai ir taip, kaip dievas įsakė... Taipgi mes randame, kuomet krikščionys daug darbavosi, kad išpirkti krikščionis iš morokų vergijos, tai tuo pačiu laiku tarpe krikščionių vergija buvo kuodidžiausia.

Ir ištiesų, jeigu krikščionių bažnyčia būtų buvus prieš vergiją, tai ji būtų pasmerkus ją ir davus pavyzdį paliuosuodama savo vergus. Bet ji nieko panašaus nedarė. Bažnyčia ne tik pati turėjo vergų, bet dar saugojo ir kitus krikščionis, kad ir jie neprarastų vergų: kėlė triukšmą, grąsino pasiųsti į patį dugną peklos visus tuos, kurie kalbėjo apie vergų paliuosavimą.

Prancūzijoj net Voltaire laikais (1694-1778) katalikų bažnyčia turėjo tarpe 50,000 ir 60,000 vergų. Visoje ilgoje krikščionybės istorijoje nerandame, kad ji bent sykį būtų raginusi savo pasekėjus sukilti prieš bent kokį draugijinį blogą. Nedaro skirtumo, kas tas blogas buvo: vergija, baudžiava, karai, vaikų darbas, per mažas už darbą atlyginimas, ar tam panašiai. Krikščionių bažnyčia visados stovėjo ir šiandien stovi su turčium prieš skurdžių, su skriaudiku prieš skriaudžiamąjį. Kol buvo vergija, tai bažnyčia ją pilnai palaikė, ją laimino. Šiandien tos vergijos nėra, tai ta bažnyčia lengvatikiam sako, kad ji būk vergiją panaikino.

(Daugiau bus)

'PAVASARIŲ GODOS'

Stasio Jasilionio

EILĖRAŠČIŲ KNYGA GATAVA

Jau atspausdinta Stasio Jasilionio eilėraščių knyga, apdaryta ir jau siuntinėjama prenumeratoriams. Kurie dar neužsisakėte tos knygos, tuojau užsisakykite. Kaina $1.00.

Kartu su užsakymu prašome prisiųsti ir pinigus. Ant jūsų pareikalavimo knyga tuojau bus pasiųsta.

To paties autoriaus' pirmoji eilėraščių knyga **"Bešvintantis Rytas"** galima gauti Laisvės knygyne ir kaina tik 50c. Kurie dar neturite pirmosios knygos, užsisakykite dabar, užsisakykite abi kartu, prisiųsdami $1.50.

Abiejose knygose yra daug giliai žmogaus sielą žavėjančių eilių. Tai knygos, kurios turėtų būti kiekvieno kultūriško žmogaus namuose.

Užsisakydami adresuokite:

Laisvė

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

RONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5048

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

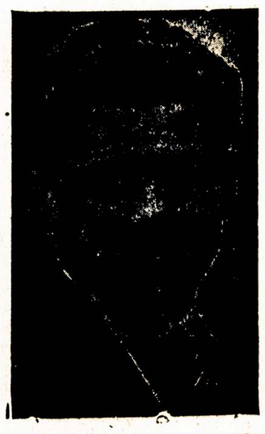

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

DETROITIEČIO A. M. KIŠONO PATARIMAS PABĖGĖLIAMS Į VOKIETIJĄ

Detroitietis vaistininkas A. M. Kišonas gavo laišką nuo tūlo R. Ališausko, pabėgusio iš Lietuvos Vokietijon. Ališauskas nėra nei giminė nei pažįstamas A. Kišono. Jis prašo jo "padėt dasigauti Amerikon."

Tokių laiškų iš Vokietijos dabar daugelis gauna. Vokietijoj atsirado aferistų, kurie rašinėja Amerikon laiškus visais adresais, kurie tik patenka į tų aferistų rankas.

A. Kišonas davė Ališauskui tinkamą atsakymą su tinkamais patarimais. Žemiau paduodame ištraukų iš A. Kišono laiško:

★ ★ ★

Gerbiamas Tamsta!

Iš laiško supratau, kad Tamsta nori dasigauti į šią "laimės šalį" ir čia apsigyventi. Kodėl ne? Juk ir mės kadaise ieškojom bile šalies, kuri mus priglaustų. Bet ši šalis, kuri mus priglaudė, dabar jau ne ta pati šalis nei politiniai, nei ekonominiai.

Dabar reikia įsigilint į tą svarbų reiškinį, jog vietinis monopolistų įsigalėjimas nėra tai pripuolamas dalykas. Tasai jų įsigalėjimas veda prie griežtų žygių prieš unijas, prieš pažangiuosius, prieš komunistus.

Washingtone tapo pravestas dar griežtesnis įstatymas, kuris paneigia garantuotas darbo žmonėms teises laisvai organizuotis į darbo unijas, kelti streikus, vesti pertraktacijas ir tt.

Pasiremiant tuomi, mes nujaučiame ateityje labai sunkias kovas tarp darbo ir kapitalo. Mes galime laukti depresijos, dar skaudesnės, negu 1930-1933 m. turėjom. Taigi, tos sentimentalės deklamacijos apie "laisvos šalies gerbūvį" yra niekas daugiau, kaip tik įsivaizdavimas.

Mano patarimas: Susirašykit su Pov. Rotomskiu, užrubežinių reikalų komisaru Tarybų Lietuvoj, prašant patarimų kaip galima būtų greičiau ir patogiau sugrįžti ir apsigyventi Lietuvoje. Kaip žinoma, ten labai pageidaujami mokslą baigusieji žmonės. Gal ten, pakol kas, ir ne taip jau išteklingos pragyvenimo sąlygos, bet juk ten gyvena milionai, o tarpe jų mokslo vyrai, profesionalai, amatininkai, dailininkai, o nusiskundimų tarpe jų labai mažai. Su laiku ir tas išsilygins.

Lietuvos Respublika dar labai jauna, bet ji padarė didelį progresą. Ji užgydė vokiečių gaujų padarytas žaizdas.

Aš labai gerai pažįstu Povilą Rotomskį ir kitus. Jei Tamsta norėtum, aš galėčiau su juomi susinešti ir perduoti jam Tamstos dalykų stovį. Aš manau, ten rasite daug patogesnes sąlygas ateity, negu kur kitur.

Ir tą verta pastebėti: Kurie pribuvo į Jungtines Amerikos Valstijas iš Vokietijos, prisipažįsta, kad buvo įbauginti ir bėgo iš Lietuvos, o dabar gailisi. Tokių yra daug. Kiti, buvę ponais Lietuvoje, nenori grįžti ten ir būti lygiais su visais žmonėmis. Dabar tie bastosi po visus pakampius Amerikoje su prakalbomis, keikdami ir niekindami prie Lietuvos vairo stovinčius liaudies veikėjus. Ir prie kiekvienos progos jie šaukia visa gerkle aukų ir tik aukų... Lietuvos "išlaisvinimui." Ar tai ne juokas? Melų jie skleidžia kuo biauriausių. Tokie gaivalai yra lietuvių tautos priešai.

Suprantame, jog norite dirbti ir patogiau gyventi. Dar jaunas esate. Gal kartais ir prisieina patirti gyvenimo žiaurumų ir nepatogumų. Bet juk laikas artinasi, kada tas viskas išsilygins, kada Lietuva visus lygiai priglaus, pavalgydins, aprengs.

Gal Tamsta jau girdėjai apie Justo Paleckio atsišaukimą? Jis ten atvira sąžine atsišaukia į visus užrubežinius tremtinius ir bėglius sugrįžti Lietuvon, įtikinančiai pabrėždamas, kad visi bus laisvi ir gaus darbą.

Ant kiek aš juos pažįstu asmeniškai, jie yra draugiški, malonūs ir teisingi. Jie nuoširdžiai dirba lietuvių tautos gerovei.

Viso labo velijantis,

A. M. Kišonas.

London. — Anglija paskolino Francijai 34,000 tonų kviečių.

Dienraščio Laisvės

PIKNIKAS

Bus dviejų dienų šventėje

Sekmadienį

LIEPOS 4 JULY

KLAŠČIAUS

Clinton Park'e

Betts & Maspeth Aves.

Maspeth, L. I., N. Y.

August Gustas

BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(kamp. 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite

SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,

INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.

Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį

EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos pątogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

CHICAGOS ŽINIOS

NACIONALIO WALLACE KOMITETO PROGRESYVĖS PARTIJOS POSĖDŽIAI

Yra Lietuvių; Petrikienė ir Čepulis Atvykę iš New Yorko

Be Progresyvės Partijos įsikūrimui konvencijos, čionai Chicagoje Nacionalis Wallace for President Komitetas laikė šeštadienį ir sekmadienį sesijas, Shereton viešbutyje.

Čia buvo diskusuota klausimas vietos ir laiko Progresyvės Partijos Nacionalei konvencijai.

Atstovai iš 47 valstijų suvažiavę, arti 700 jų šeštadienį dalyvavo milžiniškam mitinge Chicago Stadiume. Kur tūkstančiai žmonių negalėjo įtilpti.

Dėl Nacionalės konvencijos yra siūlomos dvi vietos: Chicaga ir Philadelphia. Rašant šiuos žodžius tebeina Nacionalio Komiteto posėdžiai ir tas klausimas dar nebuvo prieitas svarstymui.

Taipgi laikyta atskiros sesijos: unijų, moterų ir tautinių grupių.

Iš P. P. Konvencijos Pirmos Sesijos

Šeštadienį 10 valandą ryto prasidėjo Illinois Progresyvės Partijos įsikūrimo konvencija, Savoy Ballroom, 4733 So. Parkway, erdvioj salėj. Atsidarius pirmajai sesijai delegatų radosi virš 2,000 ir ilgą laiką jų plaukė vis daugiau ir daugiau.

Konvencijai ėmėsi pirmininkauti žymus advokatas Earl B. Dickerson ir buvęs kandidatas į apskričio teisėjus pereitą rudenį.

Įžanginę kalbą pasakė nuo Cook kauntės Progresyvės Partijos veikėjas T. Miller. Jis pabrėžė, kad *antradienio primaries* turime neđalyvauti, nes nors Progresyvė Partija laimėjo Aukščiausio Teismo nuosprendį, bet čia ant vietos Cook kauntėj Demokratų ir Republikonų mašina sudaro sąlygas, kad Progresyvė Partija nebus ant baloto.

Todėl Progresyvė Partija ragina visus piliečius nedalyvauti šiose primaries. *Antradienį visi būkite namie* ir boikotuokite šiuos balsavimus. Nedalyvaudami pasilaikysite sau teisę pasirašyti ant Wallace peticijų.

Pamatinę Kalbą Pasakė John Clark

John Clark, prezidentas International Union Mine, Mill & Smelter Workers of America, CIO, pasakė pamatinę kalbą pirmoj sesijoj.

Jo atstovaujama unija yra buvusi Western Federation of Miners, Haywoodo laikuose kovingiausia organizacija, ypatingai prieš Pirmą Pasaulinį karą ir po karo.

Jis nurodė, kodėl jo unija pirmutinė parėmė Progresyvės (Wallace) Partijos judėjimą. Tos unijos gyvavimo ir kovų istorija nusakė, kad jos vieta su šiuom judėjimu: Už išlaikymą taikos, pažabojimą reakcijos ir grąžinimą civilių teisių Amerikos žmonėms.

Lietuvių Delegatų Nemažai

Lietuviai delegatai nusitarė turėti savo atskirą sesiją, kad sekmingiau sumobilizavus savo kolonijose lietuvius šių metų prezidentiniams rinkimams.

Rep.

Rochester, N. Y.

Kas Veikiama Henry Wallace Išrinkimui?

Ir pas mus, nors reakcija siaučia, bet laisvę ir demokratija mylinti piliečiai veikia dėl trečiosios partijos laimėjimo. Amerikos Darbo Partija ir Amerikos Progresyviai Piliečiai sudarė komitetą bendram veikimui po 6 narius nuo kiekvienos organizacijos Monroe apskrityje. Šis naujas komitetas vadinasi Henry A. Wallace Komitetas.

Buvo renkami piliečių parašai ir surinkta daugiau, kaip įstatymai reikalauja. Platinami Henry Wallace guzikai. Lietuvių tarpe L. B. pardavė už 86 dolerius.

Visi atminkime, kad jeigu nedirbsime, tai reakcininkai pražudys Amerikos Revoliucijos ir daugelio metų iškovotas žmonių laisvės. Kas tik galite ir norite finansiniai ar kaip kitaip padėti Henry Wallace išrinkimo darbui, tai galite su šiuo komitetu susisiekti, jo antrašas yra: 146 Broad St. Lietuviai galite ir per progresyvius lietuvius savo aukas perduoti.

Tveriasi ir įvairių tautų balsuotojų kliubai. Bus einama stuba nuo stubos agituojant už Henry Wallace, pasitariant su piliečiais. Kas tik galite, tai prisidėkite su darbu ar auka, atminkite, kad tai daroma laisvės, demokratijos išgelbėjimui, jūsų pačių gerovei.

L. B.

Namie virti grūdiniai valgiai bus šviežesni ir pigesni už gatavais pirktus.

Matthew BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktorius

Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.

Moderniškai įrengtos Koplyčios

426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.

Tel. MArket 2-5172

Newark, N. J.

Giedraitienė, Kaškevičių, daktaro ir Tado sesutė, išvažiuoja į Lietuvą.

Atsitiktinai teko susitikti draugę Giedraitienę, kuri buvo labai linksmai nusiteikus. Užklausus, kaip einasi, gavau atsakymą: "Geriausia jaučiuosi ir linksmiausia esu dabar, kaip labai seniai esu buvusi tokia, nes galų gale, balandžio 19 d. jau išvažiuoju į Lietuvą!"

Giedraitienė atvažiavo, brolių kviečiama, tik ant vienų metų pasiviešėti, bet užpuolus antram pasauliniui karui, buvo priversta pabuvoti Amerikoj iki šiolei. Ji čia išbuvo net 9 metus. Ji sakė, važiuoja Lenkijos laivu į Gdynią, o iš ten tiesiai į Vilnių pas anūkę, o iš Vilniaus į Meroslavą pas dukterį. Giedraitienė sakosi jau 71 metų amžiaus, bet išrodo daug jaunesnė, nes greita ir pilna gyvumo ir kalboj taktiška.

Mes, V. ir O. Žilinskai, linkime draugei Giedraitienei didžiausio pasisekimo kelionėj į Lietuvą, savo brangią tėvynę, parvažiuoti sveikai, kaip mes ją paskiausia matėme.

Vincas Žilinskas.

Kearny-Harrison, N. J.

ŠIS TAS IŠ LLD 136 KUOPOS VEIKIMO

Mūsų kuopa bando nepasiduoti kitų miestų kuopoms, kas-link vajaus už gavimą daugiau narių į organizaciją. Pavyzdžiui, mūsų kuopa jau gavo 4 naujus narius, kurių tarpe vienas yra jaunas, geraj prasilavinęs vyras, iš kurio galima daug ko tikėtis. Taip pat mūsų kuopa stengsis ir ateityje gauti naujų narių, nes taip yra nutarta, — visiems darbuotis, kiek tik galima, kad laimėjus centro duodamą dovaną.

Tik nesmagu yra prisiminti, kad dar yra 12 senų narių, neužsimokėjusių už šį metą duoklių; tas, tai nedaro kuopai garbės. Rodosi, yra kuopos nutarta, kad komitetas ir visi kuopos nariai, žinanti neužsimokėjusius duokles draugus, aplankytų juos ir paprašytų užsimokėti. Taigi, prieš ateinantį susirinkimą pasistengkime tatai padaryti, o tai bus atliktas garbingas darbas.

Vincas Žilinskas.

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA, PA.

Veikiančio Komiteto susirinkimas įvyks balandžio 18 d., 3 val. dieną, 735 Fairmount Ave. Visi delegatai ir organizacijų nariai nepamirškite dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptart. — P. Puodis, sekr. (89-90)

BALTIMORE, MD.

Maryland valst. Progresyvių Partijos prakalbos įvyks balandžio 18 d., 8 v. v. Regiment Armory, Fayette ir Paca Sts. Kalbės kongresmanas Leo Isacson iš New Yorko ir Rev. Ben Richardson. Taipgi ir Jack Gulford. Kviečiame visus dalyvaut. — S. Raymond. (89-90)

BAYONNE, N. J.

LLD 212 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 20 d., 7:30 val. vak. 2 West 22nd St. Būtinai visi nariai dalyvaukite susirinkime, nes yra svarbių reikalų apkalbėt. — P. Janiūnas, sekr. (89-90)

KEARNY-HARRISON, N. J.

Pavasarinė pramogėlė įvyks balandžio 17 d., 7 val. vak., 15-17 Ann St., Harrisone. Rengia LLD 136 kp. Turėsime valgių ir gėrimų, taip pat gerą muziką. Įžanga veltui. Kviečia Komisija: Bunkienė, Kisielienė, Nakrošienė ir Kushlis, pagelbininkas. (89-90)

DETROIT, MICH.

LLD 52 kp. susirinkimas įvyks balandžio 18 d., 2 val. dieną, Draugijų salėje, 4097 Porter St. Būkite visi laiku, nes tą dieną pavakarėje bus ptrstatyta drama "Gyvenimo Bangos" ir kad būtų galima susirinkimą užbaigti į laiką. Kiek naujų narių turite? Atsiveskite į susirinkimą. — Valdyba. (88-89)

CLIFFSIDE, N. J.

Atydai vietinių ir iš apylinkės lietuvių — IWO 3118 kuopa ruošia prelekcijas — Diplomatic Front at the Present Time." Pradžia 3 val. dieną. Balandžio 18 d., 324 Anderson Ave., Fairview, N. J. (88-89)

HAMTRAMCK, MICH.

LLD 188 kp. susirinkimas įvyks balandžio 18 d., 11 val. ryto, 3014 Yemans. Visi nariai būkite laiku, nes yra daug reikalų aptarti. Atsiveskite ir naujų narių. — Sekr. (88-89)

WILKES-BARRE, PA.

Plymoutho Liet. Taut. Kapinių B-vės metinis susirinkimas įvyks 18 d. balandžio, 2 val. dieną. Kapinių Centras perkeltas į naują vietą iš Plymouth į Wilkes-Barre, 267 Stanton St., kamp. Stanton ir Loomis. Busas Grove ir Brown priveža prie pat vietos. Važiuojant busu Ashley arba Sugar Notch, išlipkite ant Stanton St. ir eikite prieš kalną, vieną bloką iki Loomis St. Šerininkai ir sklypų savininkai privalote dalyvauti, prisirengti prie Kapų apvaikščiojimo dienos. Rinksime ir naują valdybą, sutvarkysime finansus ir kitus trūkumus turime apsvarstyt ir išrišt draugiškai. — Valdyba. (88-89)

PHILADELPHIA, PA.

Didelis Organizacijų Susirinkimas.

Ateinantį sekmadienį, balandžio 18, 3-čią val. po pietų, 735 Fairmount Avenue, įvyks Philadelphijos su apylinke platus susirinkimas Laisvės skaitytojų-rėmėjų. Šiame susirinkime dalyvaus J. Gasiūnas ir argentinietis Venckunas. Bus svarbios diskusijos. — Komisija.

Pajieškojimai

Jonas Lukoševičius pajieško savo brolio Franio Lukoševičiaus (Frank Lukas). Jis kelioliką metų gyveno Rochester, New York. Malonėkite rašyti sekančiu adresu: J. Lukoševičius, 19, Chelmsford St., Lawrence, Mass. (89-91)

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Sutelkiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

BAR & GRILL

LIETUVIŠKA ALUDĖ

DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS

Kanados Black Horse Ale

Joseph Zeidat, Jr.

411 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

Clevelando Žiniòs

Literatūros Draugijos Reikalai; Kvietimas į 15-tos Apskrities Konferenciją

Literatūros Draugijos 15-tos Apskrities komitetas kviečia į metinę konferenciją, kuri įvyks sekmadienį, gegužės 23 d., 1948 m., Lietuvių Dr-jų svetainėje, 6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, 10 valandą iš ryto.

Ši konferencija įvyks svarbiu momentu, kuomet kapitalizmas persekioja darbininkus, nusistačiusius už demokratiją, laisvę ir taiką. Taipgi, šie metai yra prezidento rinkimo ir trečios partijos kandidato rėmimo į prezidentą Henry Wallace, už kurį darbininkai privalo balsuoti.

Delegatų Rinkimas

Delegatai renkami po vieną nuo kiekvienos dešimties narių ir vienas nuo kuopos.

Pageidaujama, kad kuopų sekretoriai prirengtų metinius raportus iš kuopų veikimo ir narių stovio.

Nepamirškite pasimokėti duokles Apskričiai. Dalyvaukite konferencijoj visi, kurie būsite išrinkti delegatais. Pageidaujama, kad dalyvautų ir šiaip nariai su patariamuoju balsu. Visi pribūkite laiku, nes konferencija prasidės skelbiamu laiku. *J. S.*

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.

Tel. GLenmore 5-6191

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR

426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c.	VAKARIENĖ 85c
Iš 5-ių patrovų	Iš 7-ių patrovų

VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ

8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.

Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.

Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.

Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

LITUANICA SQUARE

RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko

SAVININKAI

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9612

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVIŠKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.

Geriausias Alus Brooklyne

PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

459 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

HELP WANTED—FEMALE

REIKALINGOS MOTERYS

OPERATORĖS

PATYRUSIOS

WOODBURY MFG. CO.

665 CAREY AVE.,

WILKES-BARRE, PA.

(90)

AUKŠTOS MERGINOS

21-30 METŲ AMŽIAUS

MOKINĖS SU MECHANIŠKU PATRAUKIMU

prie įspausdinimų ir kitokio mašinų darbo.

5 DIENŲ SAVAITĖ

GEROS PRADŽIAI ALGOS

Reikalinga suprasti anglų kalbą

KREIPKITĖS Į

PERSONNEL DEPT.

3-ČIOS LUBOS

41 BROAD ST., N. Y. C.

(90)

HELP WANTED—MALE

REIKALINGI VYRAI

AUTO MECHANIKAI

PATYRĘ

PUIKIOS DARBO SĄLYGOS

A. Z. MOTORS, INC.

CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER

1400 WILLOW AVE., HOBOKEN, N. J.

(89-91)

Brooklyne du policistai tapo apmušti susivaržius už taxi su būriu jaunų vyrukų. Policistai tuo tarpu dėvėjo civilinius drabužius.

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Avenue,

Newark 4, N. J.

HUmboldt 2-7964

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Siūlė Panaikinti Gegužinę

New Yorko republikonas kaunsilmanas Edward Rager pasiūlė Miesto Tarybai uždrausti darbininkų gegužinę, miesto darbininkų minėtą per 62 metus.

Ponai ištiesų suvarijavojo. Jie New Yorke jaučiasi gyvenąs Berlyne, 1933 metais. Kas liečia darbininkus, jie tebesijaučia gyvenančiais New Yorke ir pasielgs, kaip newyorkiečiai, jie maršuos, kaip maršavo per 62 metus. R.

Moterys Girdėsime Žinių iš Chicagos

Moterų Apšvietos Klubo susirinkime, balandžio 15-tos vakarą, 419 Lorimer St., tikimės išgirsti mažąjį raportėlį iš Chicagoje įvykusio nacionalio sąskridžio už Wallace į prezidentą ir už trečią partiją.

Raportą vadinu mažuoju dėl to, kad mūsų pirmininkė K. Petrikienė, kuri buvo į Chicagą pasiųsta lietuvių komiteto, plačiau apie tai kalbės masiniame susirinkime balandžio 22-ros vakarą, Piliečių Klubo salėje. Tačiau daug ką pasakys ir šiame susirinkime. Tad visos sueikime ir atsiveskime drauges.

Greta šio svarbaus pranešimo, šiame mitinge klubietės raportuos, ką jos jau nuveikė darbininkų gegužinei ir planuos maršavimą. Taipgi pasiruoš Motinos Dienos minėjimui. Klubietė.

Apie Velionį Kazimierą Valantiną

Bowdoinham, Maine valstijoje, mirė Kazimieras Valantinas, sulaukęs 76 metų. Mirė kovo 21, 1948, palaidotas 25-tą dieną.

Paliko nuliūdime 3 dukteris, 3 sūnus ir 12 anūkų. Sūnai Kazimieras ir Bernardas gyveno sykiu su tėvu ant ūkio, o Vincas turi savo ūkį. Dukterys: Stephanie Vinikaitienė gyvena So. Ozone Park, N. Y.; Kaziūnė Rukas gyvena Van Voorhis, Pa.; Frances McDermott — Pittsburgh, Pa. Taipgi liko dvi seserys, Julijona Rukas gyvena Charleroi, Pa., Staikaitienė — Lietuvoje, ir brolis Vincas—Argentinoje.

Buvo draugiškas ir teisingas žmogus. Daug metų skaitė dienraštį Laisvę.

Iš Lietuvos paėjo nuo Gruzdžių, Bučiūnų kaimo, mažažemio sūnus. Paaugęs, išvažiavo į Liepojų uždarbiauti, ten ir apsivedė su Frances Tamašauskaite. Užėjus rusų-japonų karui, išvažiavo į Ameriką, Coal Center, Pa. Vėliau parsitraukė ir šeimą, apsigyveno Fayette City, Pa., iki depresijos — 1930 metų bedarbės. Tada nusipirko ūkį Maine. Mat, Maine valstijoje buvo pigūs ūkiai. Ten ir gyveno iki mirties. Praėjusio lapkričio 29-tą, 1947 m., mirė jo moteris.

Stephanie Vinikaitienė, seserys ir broliai ačiuoja visiems už gėles ir dalyvavimą laidotuvėse mylimo tėvo.

Berniukas Pasikorės

James Fenimore Jr., dešimties metų, rastas kabant ant naktinio apsiausto juostos, užrištos ant pakabo duryse. Tėvas sako, kad vaikas galėjo pasikarti žaisdamas. Policija spėja, kad nusižudęs.

New Yorko Yankee Stadiume įvyks Joe Louis su Joe Walcott kumštynės birželio 23-čią.

KAIP STOVI FĖRO IR TRANSPORTININKŲ ALGŲ KLAUSIMAI

Pirmadienį pradėjo svarstyti didžiojo New Yorko budžetą 1948-49 metų laikotarpiui. Fėro klausimas ir pakėlimas algų miesto tranzito darbininkams buvo du iš vyriausių klausimų. Kalbėjo eilės įstaigų ir organizacijų atstovai.

Austin Hogan, CIO Transport Workers Unijos Lokalo 100 prezidentas, energingai reikalavo abiejų — išlaikyti 5 centų fėrą ir pakelti darbininkams algas.

Tas pats nusistatymas girdėta iš Miesto CIO Tarybos ir iš CIO United Public Workers, valdinių įstaigų darbininkų unijos, per jų vadus-viršininkus Saul Mills ir Ewart Guinier. Jie pareiškė, kad jie ir jų organizacijos griežtai priešingos pakėlimu fėro bandyti lopyti nedamokėtų miesto darbininkų būvį.

M. Quill šį kartą rodė nusileidimą norintiems kelti fėrą. Jis patarė majorui O'Dwyer vartoti "visas taksavimo galimybes ir visus pinigų sukėlimui būdus." Tą savo pareiškimą Quill'as dar pastiprino, dadėdamas:

"Jeigu sakau visas galimybes, tai reiškia visas."

Po tuo pareiškimu suprantama, kad jis siūlo kelti ir fėrą.

Miesto kasininkas (comptroller) Lazarus Joseph reikalavo kelti fėrą.

Kalbėtojų Iškelti Svarbūs Argumentai

Hogan nurodė, kad transportininkams mokestys turi būti pakeltos mažiausia bent iki $1.50 ar $1.75 už valandą. Baltimore ir Bostonas moka 15 iki 25 nuošimčių daugiau už tokį pat darbą.

Guinier sakė, kad miestas be reikalo vaitoja apie stoką pinigų, nes kas birželio 30-tą užbaigia budžeto metus su perviršiu išde, ne su nedatekliumi.

Benjamin J. Davis, komunistas Miesto Tarybos narys, rašytame pareiškime pasmerkė pakėlimą aukštiems valdininkams algų iki $10,000 ir 15 tūkstančių dolerių metams, o neturėjimą pinigų menkoms eilinių darbininkų algoms pakelti. Jis pasmerkė pakėlimą paskyrų Policijos Departmentui, sakydamas, kad tas tiktai prisidės prie brutališkumo, ne prie pagerinimo patarnavimo.

Davis savo pareiškimą padavė raštu, kartu su kritika pirmininkavusiam tarybos pirmininkui Impellitteri, kuris nesiteikė duoti tarybos nariui progos pareikšti savo nusistatymą žodžiu.

Simon W. Gerson, komunistų partijos įstatymdavystei direktorius, reikalavo pakelti miesto darbininkams algas. Bet pakelti iš esamųjų pajamų, be uždėjimo ant biednuomenės naujų taksų pavidale pakelto fėro. Jis reikalavo panaikinti policijos šnipų būrį Policijos Departmente, kaipo nereikalingą ir žalingą, palaikomą "šnipinėjimui darbininkų ir radikalų susirinkimų."

CIO Remia Reikalavimą Pakelti Algas

New Yorko CIO Taryba pareiškė, kad jos visa galia mobilizuojama gauti pakėlimus algų ne vien tik transportininkams, bet visiems miestaviems darbininkams. CIO išsaukė savo unijas ir visus organizuotų darbininkų draugus paremti tą reikalavimą išėjimu į demonstraciją prie City Hall balandžio 14-tą (šauktą tuojau po darbo, 4-8 val.).

Radio Apie Gersoną

Balandžio 14-tos vakarą, iš stoties WNEW, 1130 klcs., suruošta radio programa temoje: "Ar Simon Gersonas Turėtų Užimti Savo Vietą Miesto Taryboje." Už Gersoną buvo pasižadėjęs kalbėti daktaras Bruno Shaw, radio komentatorius.

Gersonas, komunistų partijos įstatymdavystei direktorius, buvo savo partijos paskirtas užimti vietą mirusiojo Peter V. Cacchionės, pirmiausio brooklyniečio kaunsilmano. Tačiau virš keturi mėnesiai praėjo nuo paskyrimo, o Miesto Taryba dar vis nesiteikė atiduoti jam tą vietą. Mat, vis tai "mūsiška demokratija."

Cacchione buvo išrinktas pirmiausia, gavęs daugiau piliečių balsų, negu buvo reikalaujama kaunsilmano išrinkimui einant buvusia proporcionalės atstovybės sistema. Pagal tą sistemą kiekvienas gavęs 75,000 balsų buvo išrenkamas.

Mirė

Andrew Kairis, 58 m. amžiaus, gyvenęs 3518 Glenwood Rd., Brooklyne, mirė balandžio 13 d., Knickerbocker ligoninėj, New York City. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioj, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Laidotuvės įvyks balandžio 17 d., Šv. Jono kapinėse.

Velionis paliko nuliūdime žmoną Margaret, dukterį Marguerite Nancy ir brolį Charles, gyvenantį Newark, N. J. Velionis taipgi buvo žinomas tarpe daugelio kriaučių, kaipo to amato kontraktorius.

Laidotuvių pareigomis rūpinasi grab. J. Garšva.

Paskutinė Diena N. Y. Valstijos Taksams

Balandžio 15-ta, ketvirtadienis, iki pusiaunakčio, yra paskutinė diena asmeniškai įteikti raštinėse ar laišku pasiųsti New Yorko valstijinius taksus. Pavėlavusius, jeigu panorės griežtai laikytis taisyklių, gali bausti.

Pirmadienį newyorkiškis taksų centras, 80 Centre St., buvo užplūstas dešimties tūkstančių taksų mokėtojų. Brooklyniškis centras randasi 320 Schermerhorn St.

Vilniai Pasveikinimų Fondas Auga

Aną dieną jau buvo paskelbti sveikinusieji dienraščio Vilnies suvažiavimą su finansine parama laikraščiui. Ten buvo skelbti $96, surinkti per **A. Bimbą** laike pastatymo **Pergalės,** Labor Lyceum. Toje sumoje buvo ir jo paties sveikinimas, $2, tik jo vardas buvo praleistas nepaskelbtu. Sekami sveikinimai priduoti paskelbti vėliau.

Per **D. M. Šolomską** sveikino:

D. M. Šolomskas ir šeima $5.00.

Po $1: P. Bėčys, A. Bėčienė, Ig. ir O. Bėčiai, K. Milen.

Per **Jurgį Kuraitį:**

J. Kuraitis $5.

Po $1: Bill Malin, J. Dobrow.

Per **A. Bimbą** dar pridavė sveikinimus:

V. Rudaitis $5.

Po $2: J. Siurba, V. J. Senkevičius.

Po $1: L. Kavaliauskaitė, J. Gasiūnas, J. Ormanas.

Sveikinimai dar vis renkami per čia minėtus ir kitus draugus ir drauges.

Suvažiavimas įvyks pradžioje gegužės mėnesio, laiko ne daugiausia liko. Kas dar manote pasveikinti, prašome neatidėlioti. Brooklyniečiai norime nusiųsti gražų ir gausų pasveikinimą ne vien tik atsiteisimui už chicagiečių gausius sveikinimus mūsų dienraščiui Laisvei, bet taip pat ir dėl to, kad Vilniai šiuo tarpu mūsų parama yra būtina.

Ar Ištikro Subway Tereikia Juomi Važiuojančiam?

Milionieriai ir jų spauda, gindami savo interesus, norėdami turėti didesnį kalną dolerių, bubnija, būk miesto linijas turi išlaikyti tik viena pati biednuomenė, be buržuazijos prisidėjimo. Ir retkarčiais sutinkame tos propagandos užšriūbuotų ne milionieriškų galvų, kurios tam turavoja.

Milionierius reikia už tai pavadinti gudriais, jie iš to į savo delmoną dolerius krauna. Bet, kaip pavadinti tą turavotoją, kuris pats iš to nieko negauna, dar prideda, spręskite jūs patys.

Ar subway reikalingas tik tam, kuris juomi važiuoja, ar visam miestui?

Tą geriausia gali atsakyti kiti panašūs klausimai:

Ar reikalingi miestui policijos, gaisragesių ir kiti departmentai? Kas juos apmoka, ar tik apiplėštieji, padegusieji, ar visi miesto gyventojai?

Apmoka visas miestas — degęs ir nedegęs, apiplėštas ir neapiplėštas, apgintas ir neapgintas. Pavyzdžiui, policijai išlaikyti moka kiekvienas, net darbo žmogus, nors policijos didžiuma vartojama prieš darbininkus, fabrikanto, bankieriaus naudai, kaip kad buvo praėjusią vasarą įvykusiame bankų darbininkų streike, kur kartais keliolika vyrų policininkų būdavo atsiunčiama kamandavoti vieną mergiotę pikietininkę.

Nueikite, pažiūrėkite ant Wall Stryto, šimtai policistų mėlynuoja ir desėtkai civiliniuose landžioja pro pikietus, kad kaip nors išprovokuoti ir padėti bankininkams sulaužyti darbininkų streiką. O kas jiems moka, ar ne visų miesto gyventojų sumokėti taksai — tiesioginiai nuo turto, nuo uždarbio, ir netiesioginiai ant pirkinių: rakandų, drabužių, tabako, gėrimų, ir tt.

Ar miestas galėtų apsieiti be subway ir kitų važiuotės linijų? Kas važiuotų į teatrą mieste, jeigu nebūtų subway? Kas važiuotų į krautuves, bankus, visokias agentūras, sales, jeigu nebūtų važiuotės linijų?

Važiuotės linijos visiems yra reikalingos lygiai. Yra viso miesto reikalas. Tad lai visas miestas ir užlaiko.

Delegacija Išvyksta Į Washingtoną

Newyorkiečių delegacija į National Pilgrimage, Washingtone, išvyksta šio ketvirtadienio rytą, balandžio 15-tą. Vyks specialiu traukiniu. Susirinks Pennsylvania stotyje, 34th St. ir 7th Ave., New Yorke, 7 valandą ryto.

Delegacija reikalaus, kad Jungtinių Valstijų valdžia tuojau pripažintų ir paremtų žydų valstybę Palestinoje.

New Yorke atsidarė saugumo būdu ir priemonių paroda Pennsylvania Hotel.

Komedijos "Pono Amerikono" Aktoriams

Penktadienį, balandžio 16 d., vakare, Laisvės salėje įvyks komedijos "Pono Amerikono" repeticijos. Jos bus išvien su Aido Choru.

Visi aktoriai prašomi dalyvauti.

Repeticijos prasidės lygiai 7:30 v. v.

Laiko ligi vaidinimo beliko visai mažai—vaidinimas įvyks gegužės 2 dieną.

Brooklyno Gaso Firma Nori Kito Pakėlimo Kainų; Gavo Du

Brooklyn Union Gas Co. nuo praėjusio liepos mėnesio gavo du pakėlimus kainų, nors, kaip buvo nurodęs darbininkų atstovas Miesto Taryboje velionis Peter V. Cacchione, firma gerai vertėsi ir be jokio pakėlimo kainų.

Pirmasis pakėlimas kainų firmai dadėjo milioną ir 900 tūkstančių dolerių daugiau metinių pajamų. Antrasis — dar daugiau, $2,486,000. Smulkiems vartotojams gaso kaina pakilo 11 nuošimčių.

Dabartinis pakėlimas, jeigu būtų leistas, pridėtų firmai dar $3,575,000 ekstra metams.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte; 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom; 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

BEAUTY EXPERTS
Moksliniai atgaivinama oda, neveiklumą, sausumą prašalinant, plaukų slinkimo sulaikymas, plaiskanavimo prašalinimas ir atauginimas plaukų.
Pergarbaniuojame ant jūsų seno permanent be plaukų laužymo ar bi kokio kirpimo.
Bile moteriškė, norinti atrodyti nuo 10 iki 15 mėtų jaunesnė, turėtų užeiti dėl mokslinio atjaunėjimo patarnavimo.
Leslie Beauty Shoppe
148 MONTAGUE ST.
Boro Hall, Brooklyn, N. Y.
Telefonas TRiangle 5-8988.

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

JŪSŲ AKYS yra JŪSŲ BUITIS
Saugokite jas gerai
DUOKITE IŠEGZAMINUOTI SAVO AKIS IR "SUŽINOKITE TIESĄ APIE SAVO AKIS"
Jerome Hurwitz B. S. A. O.
OPTOMETRISTAS
Mes patys ištekiname stiklus, pritaikom jūsų regėjimui.
830 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
EV. 8-2123
Atdara kas vakarą iki 8-tos — Penktadieniais uždara

Peter Kapiskas
Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

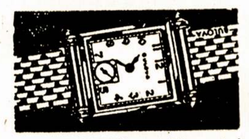
Man's BULOVA...richly styled ...always accurate and dependable. $52.50
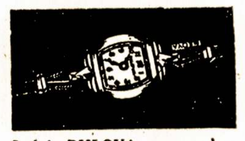
Lady's BULOVA . . . modern beauty in every trim line . . . 17-jewels. $33.75
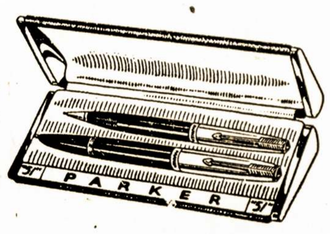
Graži įvairybė kostumiškų džiulerių. Suknelėm setai Elgin — American išdirbimo, Laikrodžiai Longines, Bulova, Gruen, Hamilton, Benrus, etc. Vėliausių madų Moterų ir Vyrų Daimontiniai žiedai.
Now is the time to choose the perfect gift . . . a Parker "51" pen and matching pencil. The demand will be great . . . so avoid disappointment . . . choose tomorrow!
$17.50
ROBERT LIPTON
Jeweler
701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn